Sosyalist

KURUCUSU : Dr. HİKMET KIVILCIMLI
SAYI : 45   18 Ekim 1977 Salı   FİATI : 300 krş.

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ!

Okuyucularımıza

Parababaları bir yandan emekçi halkımızı bedence aç bırakırken, diğer yandan son zamanlarla bir top kâğıdın fiyatını 85 T.L. den 200 T.L. ye çıkararak beyince de açlığa mahkum etme çabası içindedir. Ayrıca parababaları daha çok kazansın diye yapılan günde 7 - 8 saatlik enerji kısıntısı hem yayın faaliyetlerini aksatmakta hem de evlerimizde bir kaç saatlik okuma için ayırdığımız zamanı elimizden almaktadır. Tüm bu olağanüstü pahalılaştırmalar, karanlıkta bırakılmalara rağmen en önemli silahımız olan, bilimi kullanmak için daha fazla okuyalım çalışalım.

Biz yükün okuyucularımızın sırtına binmemesine azami dikkati gösterdikse de 50 krş zam kaçınılmaz oldu. Gazete fiyatını 300 krş'a çıkardık.

Geçen sayımızda gazetenin fiatı 400 krş yazmaktadır. Bu teknik bir yanlışlık sonucu böyle çıkmıştır. Düzeltir, özür dileriz.

Tüm Sosyalistler, Demokratlar, Yurtseverler

DİSK'I PARÇALAMA OYUNLARINI BOZALIM

DİSK'teki son olaylar, Finans-Kapitalin **«böl ve yönet»** taktiğini bu kez DİSK üzerinde ve tüm konfederasyon çapında uygulamaya giriştiğini göstermektedir. Şimdiden **Finans-Kapital basını «DİSK'te ikili yönetim»** manşetlerini atmaya başladı bile...

Finans-Kapital, bugüne kadar bu taktiği çok uyguladı. DİSK, TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve MİSK'in ayrı olgular olarak varoluşları, 34 işkolu ve bine yakın sendika bu taktiğin başarısını belgelemektedir. DİSK'in 5. Genel Kurulu'ndan bu yana ise, Finans-Kapital bu taktiği DİSK içinde ganster sendikacılara, sendikalistlere ve **«İlerleme»** diye adlandırılan bir siyasi akıma uygulattırmaktadır. İşçi sınıfını bölerek zayıf düşürme taktiği, son olaylarla yeni bir aşamaya vardırılmış bulunmaktadır.

CHP'liler-SOSYALİSTLER ÇATIŞMASI MI?

Son olayların CHP'li gangster sendikacılar tarafından başlatıldığı muhakkaktır. Ve olaylar 7 **Uzman-personel'in** görevlerine son verilmesi ile ayyukka çıkmıştır. Ancak meselenin bütününe **«DİSK'te CHP'lilerle Sosyalistlerin Mücadelesi»** adını veremeyiz.

Kimdir bu DİSK'teki **sosyalistler?** Sadece işlerine son verilen 7 uzman-personel mi? DİSK çatısı altında tüm sosyalist partilerin, grupların ve çevrelerin üyeleri mevcuttur. 7 uzman-personel'in dahil olduğu **ilerleme** çizgisi bugüne kadar kimi açık, kimi gizli CHP'li olan, kimileri de mevkiinden ve kariyerinden başka şey düşünmeyen sendikacılarla elele tüm saldırılarını, bu sosyalist unsurlara yöneltmişler; DİSK'ten sosyalistlerin tasfiyesi doğrultusunda çalışmışlardır. DİSK'te eğer bir **«CHP'liler-Sosyalistler çatışması»** mevcut ise bu çatışma V. Genel Kuruldan sonra gittikçe şiddetlenerek varolmuştur; ve **ilerleme** çizgisi bu tasfiyede gangster sendikacıların ve sendikalistlerin yanında kesin tavrını almış, provakatif rolünü oynamıştır.

DİSK'teki son olayları, **«CHP'liler-Sosyalistler çatışması»** olarak ilan edenler, tüm umutlarını CHP'li Baştürk ve CHP'li Mukbil Zırtlıoğlu'nun Genel-İş ve Oleyis Sendikalarına bağlamışlardır. Yine DİSK içindeki çatışmayı böyle lanse edenler, **«DİSK Genel Temsilciler Meclisi»** denilen **sohbet toplantısında** CHP'ye toz kondurmayıp, TİP ve TSİP'i hainlikle suçlatmışlardır. Oysa TİP ve TSİP diğer sosyalistler gibi sadece DİSK'in bölünmesi tehlikesine işaret etmişlerdir. Sohbet toplantısına katılmamaları doğrultusunda üyelerine çağrı yapmaları-ki bu çağrıyı yaptıkları kesin değildir-o toplantının DİSK'in bölünmesini hızlandıracak bir nitelik taşımasından ve tüzükcül hiçbir vasfı olmadığından olabilir; ki bu tavır doğrudur.

DİSK'teki olayları **CHP-Sosyalistler çatışması** olarak tanıtmaya çalışan **İlerleme** çizgisini bu iddiasında destekleyen başka hiçbir sosyalist Parti, Grup ve Çevre yoktur. Ama **İlerleme** çizgisi bu konuda o kadar da yanlız değildir. Ali Gevgilili adlı Finans-Kapital solcusu, olaylara hemen teşhis (!) ini koymuştur. Ali Gevgilili'ye göre olay, **İşçi sınıfının sendika aristokrasisine karşı tepkisidir. Evet İlerleme** çizgisinin ve Gevgilili'nin tahlilleri aynıdır: Dörtler **«geleneksel sendikacılar, gangasterler** ve **sendika aristokratlarıdır;** Türkler, F. Işıklar gibi kaşarlanmış sendikacılarsa **işçi liderleridir»** (!)

CHP-SOSYALİSTLER ÇATIŞMASI DEĞİL; DİSK'İN BÖLÜNME, ZAYIFLATILMA OPERASYONU!

Oysa olay, CHP-Sosyalistler çatışması değil, Finans-Kapitalin **«böl ve yönet»** taktiğinin, sendika ağalarının menfaat kavgası ve **ilerleme** çizgisinin «sol» provokasyonları içinde uygulamaya konulmasıdır. Bu uygulamanın aktörleri bellidir: «Dörtler» denilen gangasterlerle, Büyük «ağa» K. Türkler, DİSK Yürütme Kurulunun diğer iki gangsteri F. Işıklar, M. Karaca ve **ilerleme** çizgisi.

4'lerle diğer sendika ağalarının tepişmesi, bugün DİSK'in bölünmesi pahasına bilinmez eller yönetiminde en yüksek noktasına çıkartılmıştır.

İlerleme çizgisi, **«Kahrolsun Dörtler, Yaşasın Türkler»** ve **«Dörtler Gitsin, Uzmanlar gelsin»** sloganları ile, bu tepişmede DİSK'in bölünmesi pahasına Türkler ve şurekasının yanında yeralmıştır. Bunu yaparken de **sosyalistlerle ittifak** diye bir meselesi olmamıştır. Çünki İlerleme çizgisi için **«benden sonra tufan»**dır. Dün R. Güven, M. Kılınç gibi sendikacıların yerlerini sağlamlaştıranlar, TİP'li sendikacılar tasfiye edilip, M. Kılınç Petkim-İş'in başına getirilirken **«İşçi Sınıfının Birliği** yolunda ileri bir adım attıldı» diyenler, 2000 Petkim-İş üyesi sendikasından atılırken ses çıkarmıyanlar, Lastik -İş'li Gıslavet işçileri patrona satılırken susanlar, şimdi **«CHP'liler saldırıya geçti»** diyorlar; ama **«DİSK' teki Sosyalistler birleşin»** bile demiyorlar. DİSK'in tepesindeki sendikacılarla elele sosyalistleri DİSK' ten, hatta DİSK'in örgütlü olduğu işyerlerinden atanlar, şimdi M. Kılınç-

(Devamı 5. Sayfada)

DİSK'te Son Durum

(Gazetemiz dizgiye verildikten sonra gelişen olaylar ışığında kaleme alınmıştır.)

Finans Kapital DİSK'teki provakasyonlarını şimdilik dilediğince başarıya ulaştıramadı.

DİSK'in parçalanmasına yönelik girişimler, özellikle 9 Ekimde yeni ve tehlikeli bir boyut kazanmıştı. «DİSK Temsilciler Meclisi» **adı verilen 9 Ekimdeki** sohbet toplantısı, **21-22 Ekim «Genel Kurul»unu meşrulaştırmaya yönelik bir miting olmuştu. Toplantıda DİSK tepesinde tünemiş bir gurubun, DİSK'in iki başlı hale gelmesinin kesinleşmesi demek olan 21-22 Ekim «Genel Kurul» unu sorumsuzca dayatmaya çalışmaları, DİSK karar organlarını tanımayışları, kısacası DİSK gibi bir demokratik kitle örgütü için sekter ve bölücü olan ve son derece tehlikeli sonuçlara varabilecek tutumları, sosyalist ve sosyalizme açık sendika yöneticilerini harekete geçirdi.**

DİSK'e bağlı 10 sendikanın 10 Ekim günü yayınladıkları ortak bildiri, DİSK'in bütünlüğü meselesini en önemli sorun olarak tesbit etmiş ve sorunun çözümünü «tarafların bir araya gelerek birlikte saptanacak bir genel kurulda çözüm araması, DİSK' in ulusal ve uluslararası saygınlığını kurtaracak en sağlıklı yol olarak görmekteyiz» **şeklinde formüle etmiştir.**

Bir yanda bunca soruna rağmen olağanüstü genel kurula gerek duymayan, Mayıs 1977'yi genel kurul tarihi olarak öne süren, dolayısıyle DİSK'in bölünmesine kayıtsız kalanlar, diğer yanda 21-22 Ekimde eksik delegeyle yapılacak bir oldu-bitti genel kurulunu savunanlar 10 sendikanın devrimci uyarısı ile bir araya gelmek zorunda kaldılar.

DİSK olağanüstü genel kurul tarihi, 22 Aralık 1977 olarak tesbit edilmiştir. DİSK'in diğer karar organları da artık tekrar toplanıp karar alabilme durumuna gelmiştir.

Şimdi görev: DİSK genel kurulunda demokratik bir DİSK tüzüğü, DİSK'in mücadelesine ışık tutacak ve bu mücadeleye yön verecek devrimci kararlar, devrimci ve demokratik bir yönetim **için mücadele etmektir.**

Vatan Partisi'nden Açık Mektup

Vatan Partisi Genel Başkanı, Sosyalist partilere ve Demokratik kuruluşlara bir açık mektup göndererek, DİSK'te cereyan eden olaylar hakkında partisinin görüşlerini iletmiştir. Mektupta özetle şöyle denilmektedir:

«Sosyalistler, demokratlar, yurtseverler,

Yarım milyona yakın işçimizin örgütlendiği DİSK'te bir takım oyunlar oynanmaktadır. Oynanmak istenen bu oyun; Uluslararası finans-kapitalle ortaklık eden yerli, millî finans-kapitalistler azınlığının sallanan iktidarlarını ayakta tutabilmek için açık faşizm tezgahlarının bir parçasıdır. Finans-kapitalistler + tefeci-bezirgânlar iktidarı; bir yanda zamlarla, katliamlarla fakir halkımızın üzerinde faşist uygulamalarını yoğunlaştırırken öte yanda, faşizme karşı döğüşen halk teşkilatlarını dağıtmak, parçalamak, bölmek için dıştan ve içten saldırıyorlar. Böylece emperyalizmin «böl yönet» politikası bir kez daha DİSK üzerinde uygulanmak isteniyor.

Bu noktada gerçek demokrasi savaşçılarına düşen görev DİSK'in bütünlüğünü korumak, ve bu doğrultuda tüm imkanları seferber ederek bu oyunu bozmak olmalıdır.»

Mektupta devamla: «DİSK'teki bölünmeye doğru giden olayların da yandırıldığı tartışma konuları ise «UDC» ve DİSK üst yönetimine kimin hakim olacağı üzerinedir» **denilerek, cephe kavramının yozlaştırıldığı, tasfiye ve entrikalarla tepeden DİSK'e hakim olma oyunlarının tezgahlandığı anlatılmıştır. Ve Sosyalistlere, demokratlara yapılması gereken işler olarak şunlar önerilmiştir:**

«Öyle ise ne yapılmalı?

DİSK'te bulunan, bu oyunların dışında kalmış sendikaların yapacakları **ilk iş;** bu ayrı ayrı yürütülen kongre çabalarını durdurmak olmalıdır. **İkinci iş ise; tüm sendikaların temsil edileceği, tüm delegelerin katılacağı, tarihinin ortakca tesbit edileceği bir olağanüstü genel kurulun gerçekleşmesini mümkün kılabilmektir.**

Bütünlüğü bozmadan toparlanacak bir olağanüstü genel kurulda; uzlaşma değil ilkeli savaş yürütülecektir. En önemli görevin yerine getirilmesi, Finans-Kapital provokasyonunun bozulması, DİSK'in bütünlüğünün korunması sağlanmış olacaktır.

Böyle bir genel kurulda; tekkeleşme değil, her siyasi eğilimin sen-

(Devamı 5. Sayfada)

Finans - Kapital'in Irkçı - Şoven Saldırıları Giderek Artıyor

Parababalarının sosyalist - demokrat kuruluş, kişi ve yayınlara yönelttiği saldırılar giderek artmaktadır. Bu saldırılar, özellikle kendi yordamlarınca Kürt halkının ulusal-demokratik özlemlerini dile getiren yayınlara karşı, daha hayasız ve sınır tanımaz bir hal almaktadır. Daha önce, Rızgari dergisine yöneltilen saldırılar, yasaklama ve tutuklamalar, son olarak Kürtçe - Türkçe yayınlanan ROJA VELAT gazetesine yöneltilmiş basın yasasının açık hükümleri hiçe sayılarak, gazete sorumlu müdürü ve sahibi tutuklanmış, gazete toplattırılmıştır.

Ülkemizde her dilde yayın yapma serbestisi vardır. İngilizce, fransızca, almanca ve ilh. yayınlardan piyasada geçilememektedir. Ulusal azınlıklardan ermenice ile yayın faaliyeti sürmektedir. Basın yasasının her dilde yayın yapabileceğine dair açık hükümleri vardır. Başbakan Süleyman Demirel'ce imzalanan Helsinki Nihai Senedi'nin ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin bu konudaki hükümleri hiç bir yoruma yer vermeyecek kertede açıktır. Tüm bunlara rağmen ülkemiz insanları Kürtlerin, kendi dillerinde yayın yapma yasağı halen en şiddetli kovuşturmalara uğramakta, suçu sadece Kürtçe yazılmak olan gazete, dergi ve kitaplar toplatılmakta, yasaklanmaktadır. Bu uygulamalar, yıllardır Kürtler üstünde sürdürülen, ırkçı baskıların, kitle katliamlarının bir parçasıdır. İşçi sınıfı hareketi ve doğu'da gelişen ulusal demokratik hareket yeni boyutlar kazandıkça, parababalarının saldırıları da artmaktadır.

Genel olarak devrimci yayın organlarına, özel olarak Roja Welat'a yönelen basın yasasına aykırı bu hayasızca saldırıları nefretle kınıyor, tüm emekçileri, yurtseverleri, demokrat ve sosyalistleri ırkçılıkla mücadelede ortak davranışa çağırıyoruz.

SOSYALİST

Vatan Partisi 6. Ölüm Yıldönümünde Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı Anma Toplantıları Düzenledi

Vatan Partisi; İşçi Sınıfımızın önderi ve Vatan Partisi'nin kurucusu Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın 6. ölüm yıldönümü olan 11 Ekim salı günü anma toplantıları düzenlemiştir. Törenler, Ankara, Bursa, İzmir il merkezlerinde, İstanbul'da kapalı salonda yapılmıştır. Vatan Partisi Merkez Komitesi bir hafta öncesinden törenle ilgili davetiyeler basarak Sosyalist Partileri, Devrimci Kuruluş ve kişileri anma toplantısına davet etmiştir.

İstanbul'da ilk tören Kıvılcımlı' nın mezarı başında yapılmış Vatan Partisi Merkez Komitesinden bir heyet, mezarı ziyaret edip saygı duruşunda bulunmuş ve bir çelenk koymuştur.

Kapalı salon toplantısı saat 19.30 da saygı duruşuyla başladı. İlk konuşmayı yapan Vatan Partisi Genel Başkanı Mehmet Özler: H. Kıvılcımlı'nın Türkiye Sosyalist hareketindeki yerini kısaca vurguladıktan sonra, ölümünden bu yana gelişen ve kendilerini en eski Sosyalist kuşağın devamcısı sayan üç eğilimin düşünce ve davranışlarını değerlendirmiştir. Özler; «bunlardan birinci eğilim, daha partisini kurarken Kıvılcımlı'yı "düzeltmeye" (Rektifiye etmeye) girişmiş, daha sonra inkârcılığa ve küfre yönelmişlerdir. İkinci eğilim, yani Vatan Partisi'nin ikinci kuruluşunu oldu bittiye getirenlerse, birincilere (TSİP'e) antitez olarak, Kıvılcımlı'yı putlaştırmışlar, doğmatik bir şekilde savunmuşlardır.» **demiştir. Üçüncü eğilimin ise** «bugün Vatan Partisi'nde en eski sosyalizmi ortodoksça savunduklarını ve savaşa devam ettiklerini» **belirtmiştir.**

Genel Başkanın konuşmasından sonra, konuklardan Hikmet Kıvılcımlı'nın eski arkadaşlarından Türkiye Emekçi Partisi Genel Başkanı M. Belli söz almıştır. M. Belli özetle : «Hikmet Kıvılcımlı arkadaş, kavganın her safhasında, en zor şartlarda dahi düşman önünde bir kez eğilmemiş, her sınavdan yüz akıyla çıkmış proleter devrimcisidir. Düşüncesinde katılmadığımız yanlar olsa da Kıvılcımlı'nın yaratıcılığı, çalışkanlığı, disiplini tüm proleter devrimcilere örnek olmalıdır.» **demiştir. M. Belli, H. Kıvılcımlı ile gerek zindandaki gerek dışardaki anılarından bir kısmını anlatarak konuşmasını sürdürmüştür.**

Toplantıya çeşitli demokratik örgüt ve kişilerden mesajlar gelmiştir. Bunlardan PİM Genel Başkanı İmam Budak'ın gönderdiği mesajda özetle şöyle denilmektedir :

«Bütün ömrü, nöbet yerini hiç terk etmeksizin Marksizm - Leninizm sancağı altında döğüşerek geçen Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın biz genç İkinci Kurtuluş Savaşçılarına bıraktığı teorik ve pratik mücadele silahları, başta işçi sınıfımız olmak üzere bütün emekçi yığınlarımız kurtuluşunun temel dayanağıdır.

Adı ve emekleri insanlık var oldukça yaşayacaktır.

Yolu her zaman yolumuzdur.»

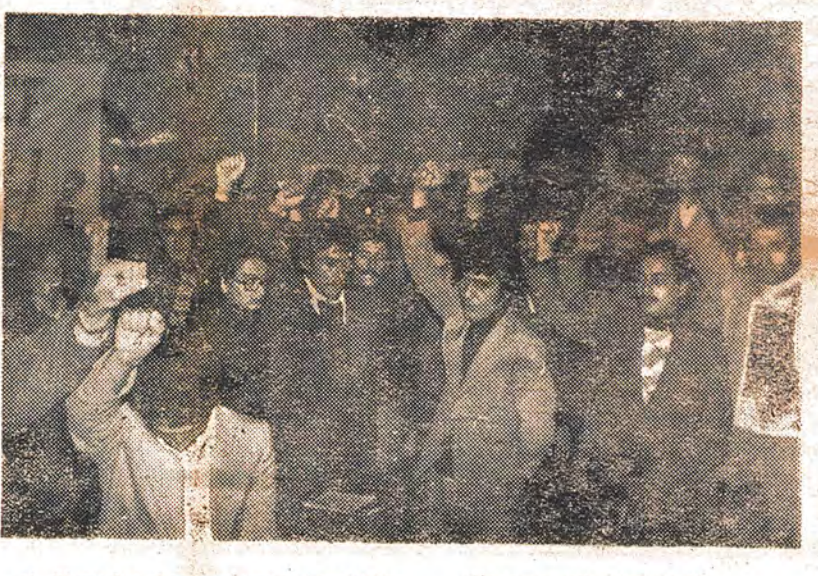

DEV - SAN - DER İst. Bölge Temsilciliği, İST. DEV - GENÇ, TÜM - DER İst. Şb., TÜM PTT - DER, DEVRİMCİ KADINLAR DERNEĞİ, DAT - DER örgütleri adına gönderilen metinde şöyle denilmektedir :

«Kardeşler

Çağımız emperyalizmin bunalımının derinleştiği, Ulusal Kurtuluş Mücadelelerinin ve Proleter Devrimlerinin yükseldiği çağ. Çağımız devrim için savaşmayana Sosyalist de nemeyeceği çağ.

Ve çağımızın unutamayacağı insanlar var. Ülkelerinin yüz akı.

Doktor Kıvılcımlı bunlardan biridir. Hapishanelere sürgünlere inat, işkenceye inat, zincire, zulme, düşmana inat, kavgayı sürdürmüş, bir devrim savaşçısı. Yiğit ve onurlu kararlı ve inançlı..

Selâm ona ve bu kavgada düşenlere bin selâm...

Kahrolsun Faşizm!

Yaşasın mücadelemiz!»

Ayrıca DEV - LİS adına gönderilen mesaj da şöyledir :

«Tarihin yılmaz savaşçısı Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı 6. ölüm yıl dönümünde saygıyla anıyoruz.

Kahrolsun Faşizm!

Yaşasın demokratik lise mücadelemiz.»

Toplantı, Vatan Partisi Merkez Komitesince hazırlanan, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın hayatı ve mücadelesini anlatan metnin, **Genel Sekreter Feridun Şakar tarafından sunulmasından sonra son bulmuştur.**

CHP Küçük Kurultayı Üzerine

Kurultay, CHP'nin finans - kapital hizmetine doğru kayışının belgelendiği bir platform olmuştur. Sosyalist partilerin birleşerek bir «Sosyalist Blok» oluşturamaması, tutarsız CHP'nin sosyalistlerle ittifaktan yan çizmesine temel neden olmaktadır. Dolayısıyla da sağa kayış kaçınılmaz oluyor.

CHP Küçük Kurultay'ı, 1 Ekim Cumartesi günü toplandı. Ve maalesef bu kurultay CHP'nin sürdürmekte olduğu gerici politikanın, finans - kapitale teslimiyetçi politikanın «resmî»leştirilmesi oldu. Azgınlaşan hayat pahalılığı, devalüasyonlar, zamlar, işsizlik, siyasî cinayetler ve bunlara karşı etkin mücadele biçimleri, sanki CHP Kurultayı'nın hiç derdi değildi. Bu konular es geçildi. Makyavelist metodlarla MC'yi devirip iktidar olabilmenin «ince hesapları» planlandı ve bu konuda finans - kapital'den medet umma körlüğüne düşülüp, MC'ye karşı, halk ile birlikte devrimci bir muhalefetten ısrarla kaçınıldı.

Kurultay sonrası yayınlanan bildiri ile, Ecevit'in Kurultay'da yaptığı konuşma hemen hemen çakışmaktadır. Yani Kurultay «Ecevit'ci bir Kurultay», bildiri de «Ecevit'çi bir bildiri» oldu diyebiliriz.

Cumhuriyet gazetesinin yaptığı bir araştırmaya göre: 57 il başkanından 41'i CHP'nin MC'ye karşı muhalefetini yetersiz bulmakta idi. Ancak, Kurultay'da bu muhaliflerin «sesleri» çıkmamış ya da çıkartılmamıştır. Yani, CHP'nin gerici politikasına karşı muhalefetin üstü örtülmüştür. Hatalara ve günahlara karşı **«ört uyusun, besle büyüsün»** anlayışı uygulanmıştır.

Yukarıda CHP'nin finans - kapitalden medet umduğunu söyledik. Kurultay bildirisinde bu şöyle ifade ediliyor: **«Halkın umudunu ve kendi doğal yandaşları dışındaki toplum kesimlerinin bazılarında güvenini üzerinde toplayan Cumhuriyet Halk Partisi'nin biran önce iktidara gelmesi (...)»** (4. Ekim. 1977, Umut gazetesi).

Halk Partisi olduğunu iddia eden CHP'nin **«doğal yandaşları dışındaki toplum kesimleri»** acaba ne ola ki? Olsa olsa finans - kapitalistlerdir. Başka bir anlam çıkmaz. Demek CHP Koç'ların, Sabancı'ların, banka, şirket beylerinin «bazılarının» desteğini almış! İyiye alamet değil. Böyle bir desteği olan CHP, «ince» muhalefet stratejisini de ona göre çiziyor. Yine, **finans - kapitalin has partisi AP'nin** «gerçek milliyetçi», «yurtsever» unsurlarının vicdanına sesleniyor: **«Ancak muhalefetin asıl hedefi, Cephe hükümeti modeli ve Demirel zihniyeti olmalıdır. Çünkü Türkiye'yi bugünkü ağır bunalımlara sürükleyen sorumsuzlukların baş sorumlusu Demirel zihniyetidir. (...)**

Cephe partilerinin tabanları, bugünkü parti yönetimlerinin kendilerini ve devleti sürüklemekte oldukları tehlikelere karşı sürekli uyarılmalıdır. (...)» (4. Ekim. 1977, Umut gazetesi, B. Ecevit).

«Hükümeti oluşturan partilerdeki yurtsever ve gerçek milliyetçi bazı unsurların, kendine düşen tarihsel ve ulusal görevi yerine getireceklerine ve Cephe hükümetinin ömrünü uzatma sorumluluğuna daha çok katlanamayacaklarına güveniyoruz.» (4 Ekim 1977 Umut, Kurultay Bildirisi)

Görüldüğü gibi, Türkiye'nin içine düşürüldüğü ekonomik krizin sorumlusu olarak «Demirel zihniyeti» gösteriliyor. Bu, CHP'nin belirgin karakteri olan sınıf körlüğünden kaynaklanır. Böylece krizin nedeni yerli - yabancı parababalarının aşırı sömürü ve vurgunları gözden kaçırılmak isteniyor. Hedef, «Demirel zihniyeti»dir. Bu mantıkla Cephe parti

(Devamı 5. Sayfada)

OTOKRİTİK

Sosyalist'e Eleştiri: 2

Gelelim eleştirimizin ana konusu olan, şu **«ittifaklar, halk cephesi»** meselesine.

Bugün Türkiye'de en önemli, en can alıcı sorun, kavranacak ana halka budur. Bu soruna, diğer sosyalist eğilimlere göre, kıyaslanamıyacak bir önem vermenize, gazetenizin de görüşlerini benimsediği Vatan Partisi.nin oldukça iyi bir kongre kararı olmasına rağmen ne gereken önemi verebildiniz, ne de bu sorunun can alıcı noktalarını açıkça koyup somut parolalar atabildiniz.

Şunu açıkça belirtelim ki, Sosyalist son derece bilimcil bir çözümlemeden hareket ediyor. Yani Türkiye'nin ekonomi temeli ve bu temel üzerinde yükselen sınıfların konumlarına ilişkin tahliller (çözümlemeler). Objektif konularıyla devrim cephesinde yer alan sınıf , zümre ve tabakaların sözcüsü olan politik parti ve eğilimler arasında, konumlarına uygun, koordine bir siyasi ittifak öneriyor. Bu önerisini sürekli işlemeye çalışıyor. Ama bütün bu olumluluklara rağmen eksik ve yanlışlar pek çoktur, pek önemlidir. İşin kötüsü, Sosyalist, eksik ve yanlışlarının neler olduğunu ve ne gibi sonuçlara yol açabileceğinin bilincinde bile değildir. Eleştirimizde de bunu bilincinize çıkarmaya çalışacağız.

Bugün Türkiye'de **«Halk Cephesi»** problemine bir proleterya partisi nasıl yaklaşmalıdır? Öncelikle bunu açıklığa kavuşturmak gerekiyor ki, Sosyalist'in nasıl yaklaşmadığı ve bunun sonuçları anlaşılabilsin.

Proleterya partisi olduğunu iddia eden her parti, ya da proleteryanın gerçek devrimci çizgisini temsil ettiğini iddia eden her sosyalist eğilim veya kimilerinin dediği gibi «yoğunluk», öncelikle kendine şu soruyu sormalıdır: Finans-Kapital tahakkümüne karşı mücadelede, köy ve şehir küçük-burjuvazisiyle mi, yani devrimci demokratlarla mı, yoksa reformist burjuvaziyle mi yani yaban burjuvaziyle mi (ya da kimilerinin dediği gibi milli burjuvazi ile mi) ittifak yapacağız?

Bu soruya, hiç bir sosyalist parti veya eğilim, genel olarak işçi-köylü, köy ve şehir küçük-burjuvazisi dışında bir cevap vermiyor. (Ama genel teori plânında.) Soruya böyle cevap verince, hemen şu ikinci sorunun sorulması gerekir:

Bugün Türkiye'de, işçi sınıfının devrimci müttefiklerini yani küçük-burjuva demokrasisini, hangi siyasi parti ve eğilimler temsil etmektedir?

Biz bu soruya şu cevabı veriyoruz: Maocular dışında herbiri gerçek proleterya sosyalisti olduğunu söyleyen, bir düzine kadar sosyalist parti ve eğilim içinde Vatan Partisi'nin dışında kalanlar, objektif konumları, egemen eğilimleriyle küçük-burjuva tabakaların devrimci muhalefetini temsil etmektedirler.

O halde, sınıfçıl plandaki işçi sınıfı, küçük-burjuvazi ittifakı, politik plânda sosyalistler arası bir ittifak, bir blok biçiminde gerçekleştirilebilir, gerçekleştirilmelidir.

Bu durumda, proleterya partisinin yakalaması gereken ana halka, işlemesi gereken esas parola: **Sosyalistler Arası İttifak,** diğer bir deyişle: **Devrimci Demokrat Blok** olmalıdır.

Hangi sosyalist parti veya eğilim, böyle bir parolayı gerçekleştirmeye çalışmıyor, bu hedefi gözden kaçırıyor, veya bu yöndeki teklifleri görmezlikten geliyorsa; o, genel teori planında, istediği kadar İşçi-Köylü İttifakı edebiyatı yaparsa yapsın, gerçekte, işçi-köylü ittifakına yan çiziyor, burjuva reformizminin kuyruğuna takılıyor demektir.

Türkiye'de somut olarak **«Menşevizm», «Bolşevizm»** ayrımı bu noktada ortaya çıkmaktadır.

1950'de **«İKİ TAKTİK»** karşı karşıya gelmişti:

Proletarya Sosyalistleri: «Burjuvazi kaypaktır. Onun kaypaklığını etkisiz hale getirebilmek için: işçi kardeş! Köylüyle birleş-» diyorlardı. Buna karşılık burjuva aydın sosyalistler (Menşevikler): «Burjuvazi kaypaktır. O halde onu ürkütmemek gerekir.» Sonucuna ulaşıyorlardı. Ama bu özü de açıkça ortaya koymuyorlardı. İlk bakışta, çok doğru gibi görünen parolaları atarak, ama esas gerekli ve doğru olan parolaları atmayarak oportünizmlerini gizliyorlardı. Örneğin devrim günlerinde, işçiler, köylüler yer yer ayaklanırken, bir devrim gündeme gelmişken, günün gerekli ve acil parolalarından hiç söz etmeyerek, «örgütlenelim, emekçilerle bağlarımızı güçlendirelim» türünden parolaları ön plana çıkarıyorlardı. Başka şartlarda doğru olabilen bu parolalar, o şartlarda bütünüyle yanlış oluyor, oportünizmi gizlemeye yarıyordu. Lenin, **«İKİ TAKTİK»** adlı eserinde bu görünüşün ardındaki özü sergiler ve özün neden öyle bir görünüş altında ortaya çıktığını çözümler.

Nasıl Bolşevikler ve Menşevikler, burjuvazinin kaypaklığı postülasından hareketle birbirine zıt sonuçlara ulaşıyorsa, bu gün de Türkiye'de aynı postüladan hareketle birbirine zıt taktiklere ulaşılıyor. Herkes, Finans-Kapitale karşı bir cephenin gerekliliğini kabul ediyor. Herkes bu postüladan hareket ediyor. İki zıt taktik ortaya çıkıyor. Proletarya sosyalistleri: «Cephe gereklidir, finans-kapitale karşı savaşta burjuvazinin (CHP'nin) kaypaklığını etkisiz hale getirmek için sosyalistler öncelikle siyasi bir blok oluşturmalıdır» diyor. Burjuva aydın sosyalistler: «Cephe gereklidir. Ey CHP, cepheden kaçma gel cephe kuralım!» diyor. Ya da bunu açıkça söylemeseler bile, genel cephe çağrıları, örgütlenmeyi-propagandayı güçlendirme çağrılarıyla, esas görevi, günün can alıcı sorununu göz ardı ederek aynı sonuca ulaşıyorlar.

Tekrardan bıkmayalım: Günümüzün en can alıcı sorunu olan, Sosyalist parti ve eğilimler arasında devrimci demokrat bir blok oluşturulması görevini görmezlikten gelen, gözden kaçıran; her parola, her girişim ne kadar doğru görünürse görünsün, gerçekten işçi-köylü ittifakını es geçmek, burjuva reformist muhalefetin kuyruğuna takılmak sonucunu vermektedir.

Sosyalistlerarası bir blok parolasını işleyip, gerçekleştirmeye çalışmamak neden burjuva reformizminin kuyruğuna takılma sonucunu vermektedir?

Sosyalist parti ve eğilimler tek tek güçsüzdürler. Tek tek hiç biri işçi sınıfını harekete geçirme yeteneğinde değildir. Bunun sonucu; işçi sınıfının Finans-kapitale karşı devrimci demokrat bir programla siyasi mücadeleye girmemesi, ekonomik mücadelenin sınırları içinde tutulması olmaktadır. Burjuvazi (CHP) ise, işçi sınıfının siyasi mücadeleye, hele köylüleri etrafında toplayabilecek bağımsız bir programla atılmasını istemez. Ona göre, proletarya, grevlerle, sendikalarla uğraşsın yeter. Finans-Kapitale karşı mücadeleyi (veya uzlaşmayı) kendine bıraksın ister. İşçi sınıfını, harekete geçirecek, devrimci bir program etrafında örgütleyecek güçte bir proleterya partisi olmadığı için de, bu amacına kolaylıkla ulaşmaktadır.

Halbuki, sosyalist parti ve eğilimler bir siyasi blok kurup, devrimci demokrat bir program üzerinde anlaşabilirlerse, ulaşacakları muazzam güçle işçi sınıfını programları etrafında örgütleyip, harekete geçirebilir, bağımsız bir güç olarak iktidar mücadelesine girebilirler. Bu nedenledir ki, sosyalistler arası bir blok parolasını işlememek, bunu gözardı etmek, bugünkü Türkiye'de siyasi iktidar savaşını CHP'ye teslim etmek demektir.

İkinci olarak, sosyalist parti ve eğilimler tek tek kaldıkları sürece, CHP biriyle diğerine karşı ilişkilere girmekte, kimi sosyalistlerle kedinin fareyle oynadığı gibi oynamaktadır. Bunun en tipik örneği DİSK içindeki TİP'li sendikacıların tasfiyesidir. CHP, TİP'lilere karşı «ilerlemeciler»i kullanmıştır.

Bu durum sürdükçe, her sosyalist eğilim diğerine karşı CHP ile ittifak yarışına girmekte, işin kötüsü bütün bunlar işçi sınıfı adına yapılmaktadır. Eğer bu yarışa girenler kendilerinin gerçekten işçi sınıfını temsil ettiğine inanıyorlarsa, işçi sınıfının taktiği, burjuvazinin (CHP'nin) kararsızlığını ve etkisini tecrit etmek için küçük burjuvaziyle yani diğer sosyalist eğilimlerle ittifakını öngörür. Diğer sosyalistlere karşı CHP ile ittifak arayanları iddia ettikleri gibi, işçi sınıfının temsilcileri olarak kabul etsek bile, onlar küçük burjuva sosyalizmine karşı burjuva ittifaka yönelerek, tam anlamıyla işçi sınıfını menşevik bir taktiğe kurban ediyorlar demektir.

Proleterya sosyalistlerinin tavrı şu olmalıdır: CHP'ye karşı diğer sosyalistlerle birlikte, Finans-Kapitale karşı tüm sosyalistler CHP ile birlikte!

Bu taktiği gözardı etmek, diğer sosyalistlerin varlığını küçümsemek veya görmezlikten gelmek, pratikte burjuva reformizminin kuyruğuna takılma sonucunu vermektedir.

Bu ve benzeri olaylar sosyalistler arası bir ittifakın neden gerekli olduğunu açıklar ama, neden bu parolanın en acil, en can alıcı parola olduğunu açıklamaya yetmez. Bugün içinde bulunduğumuz şartlarda böyle bir blok, hayat memat sorunudur. Çünkü, bir bunalım dönemindeyiz. Türkiye'de 8-10 yılda bir patlıyan büyük bunalımlardan birinin içindeyiz. Bu objektif şart içinde, sosyalist parti veya eğilimlerden hiç birisinin diğerlerini eriterek güçlendiği görülmüyor, ya da hiç olmazsa bir kısmının bir parti içinde birleşmesini beklemek bir hayal olmaktan öte bir anlam taşımıyor. Bu durumda, darmadağınık ve tek tek güçsüz olan sosyalistler, halkın her gün artan memnuniyetsizliğini devrimci bir program etrafında örgütleyip harekete geçiremiyor. Devrimci bir alternatifi göremeyen emekçi kitleler CHP'den medet umuyor. CHP ise Finans-Kapitale bayılan uzlaşmacı politikası ile geniş kitlelerin özlemlerine cevap veremiyor. Bu da emekçi kitlelerde hayal kırıklığı yaratıyor. Eğer böyle giderse; geniş küçük burjuva kitleler hızla bir bıkkınlığa ve umutsuzluğa düşüp, CHP tırmanışı karşısında tarafsız bir tavır alabilir veya onun demagojisine teslim olabilir. Gidiş bu yöndedir. Bu gidişi yalnız ve yalnız güçlü bir proleterya partisinin bulunmayışının yarattığı zaafı bir dereceye kadar giderebilecek, işçi sınıfını devrimci demokrat programı etrafında örgütleyip harekete geçirebilecek sosyalistler arası bir blok engel olabilir. Geniş emekçi kitlelerin sosyalistlerin ortak programı etrafında giderek toplanması, verilecek devrimci mücadele, yan ürün olarak **«sosyalizme karşı son bent»** olan CHP'nin finans-kapitale karşı daha kararlı bir tavır takınmasına, hatta, halkın devrimci saflara akışını engellemek için, CHP'nin egemen sınıflarca iktidara getirilmesine de yol açabilir. Böylece de, CHP'nin gerçek yüzü emekçi kitleler tarafından daha kısa sürede tanınabilir.

Eğer bunalım böyle hızla yükseliyor olmasaydı, faşizm bugünkü kadar büyük bir tehlike olmasaydı (Burada şunu not edelim. Faşizm şimdi yok demiyoruz. Ama gelecek olan her türlü yasal olanağı da ortadan kaldıracak, en kanlı Sen Bartelmi katliamları düzenleyecektir.) sosyalistler arası bir blok parolası bugün olduğu gibi her şeyin ölçüsü, can alıcı mihenk taşı olmayabilirdi.

Bu kısa açıklamalardan sonra gelelim Sosyalist'in eleştirisine.

Sosyalist'in en büyük yanlışı: Sosyalistler arası bir blok, bir birlik, bir ittifak (ne denirse densin) parolasını, taktiğini tüm yayın faaliyetinin vuruş yönü yapmaması, somut ve açık olarak işlememesi, sosyalistlere maledememesidir. Hem de, Sosyalist'in görüşlerini benimsediği Vatan Partisi'nin kongre kararı böyle bir anlayışın ürünü olmasına ve böyle bir anlayışı yansıtmasına rağmen. Ne yazık ki, Sosyalist 11 sayıdır (biz bu satırları yazarken 41. sayısı çıkmıştı) ana halkayı yakalayamamıştır.

Hiç bu sayınızda, sosyalistlere, açık açık, şöyle hitap etmiyorsunuz:

«Tüm diğer sosyalist parti ve eğilimler,

Biliyoruz ki, bizi küçük burjuva sosyalisti, cuntacı v.s. olarak görüyorsunuz. Bize göre de sizler öylesiniz. Ama biz bu yargıları aramızdaki siyasi bir ittifak için engel olarak görmüyoruz. Bize küçük burjuva sosyalisti mi diyorsunuz? Tamam öyle olsun. Ama biz, sizin gibi proleterlerle bir ittifak, bir blok kurmak isteyen küçük burjuvayız. Aklı başında her proleter, yalnız öz güçle savaşılamıyacağını bilir ve küçük burjuvazi ile ittifak kurmaya çalışır. İşte biz hazır sizle ittifak kurmaya çalışan küçük burjuvalarız. Eğer gerçekten proleter gibi davranacaksanız, uzatılan eli tutmak zorundasınız. Bu eli iterek, ya da görmezlikten gelerek, ancak proleteryayı tecrit eder, mücadeleyi zayıflatırsanız. (Sosyalizmde padişahlık olmaz ama) Eğer padişah sizseniz, geçin orduların safına.

«Biz sizleri, sosyalizm içinde oportünist eğilimler olarak görüyoruz ama öte yandan da objektif konumuyla Finans-Kapital, Tefeci-Bezirgan egemenliğine karşı olan küçük burjuva tabakaların siyasi temsilcileri olarak da görüyoruz. Onun için sizlerle bir ittifak, bir blok oluşturmak istiyoruz:

«Bunu isterken, bizi, proletaryanın temsilcisi olarak görmenizi istemiyoruz, böyle bir şart koşmuyoruz. Kısır, formal öncülük, öncelik çekişmelerine girmiyoruz. Ama kimseden de böyle bir şart beklemiyoruz. Çünkü sizler ne kadar proletarya sosyalizmini temsil ettiğinize inanıyorsanız, biz de o kadar kendimizin temsil ettiğine inanıyoruz, hepimiz eşit şartlarla bir siyasi blok oluşturabiliriz.

«Bu blok içinde, ortak bir politik-ekonomik programda anlaşabiliriz. Biz bunun mümkün olduğuna inanıyoruz.

«Basit bir örnek verelim. Türkiye'deki egemen zümreye: kimimiz «oligarşi» kimimiz «işbirlikçi burjuvazi», kimimiz «büyük burjuvazi», kimimiz «finans-kapital» vs. diyoruz. Bu kavramlarda, bu tanımlarda anlaşamayız. Anlaşabilseydik, bir parti içinde olurduk. Ama çeşitli kavramlarla tanımladığımız o egemen zümrenin politik, ekonomik ilh. egemenliğine son verecek somut taleplerde anlaşabiliriz. Örneğin yoksul köylü teşekküllerinin insiyatifinde yürütülecek bir toprak reformu, bankaların, dış ticaretin devletleştirilmesi, Finans-Kapital egemenliğinin aracı olan pahalı, baskıcı, bürokrat devlet cihazının tasfiyesi ve halk egemenliğinin aracı olacak bir devlet cihazının örgütlenmesi gibi konulardaki son derece somut talepler üzerinde anlaşıp, ortak bir program tespit edebiliriz. Sırf sosyalist partilerin programlarını karşılaştırmak bile bunun mümkün olduğu hakkında bir fikir verir.

Bir yandan, böyle bir ortak program tespiti yönünde çabalarımızı sürdürürken, diğer yandan ortaklaşa, koordine işler yapabiliriz. Ortaklaşa mitingler, gösteriler düzenleyebiliriz. Bir araya gelebilmek için hep DİSK'in 1 Mayıs mitinglerini mi bekleyeceğiz? O mitinglerde, yüzbinleri oluşturanlar bizler olduğumuza göre, niye bir politik blok olarak, öyle güçlü mitingleri doğrudan kendimiz düzenlemeyelim?

«Ya da bir günlük gazeteyi ortaklaşa çıkartabiliriz. Bu gün tek tek hiçbirimizin bir günlük gazete çıkarmaya gücü yetmeyebilir. Ama bir araya gelerek, Türkiye'nin her köyüne, her işyerine kadar gidecek, devrimci demokrat fikirleri savunacak bir günlük gazete çıkarabiliriz. İlerici burjuva gazeteler yüzbinler satıyor. Bunların okuyucularının büyük çoğunluğu bizler olduğumuza göre, niye kendi gazetemizi çıkarıp, onlarla kıyaslanmayacak de recede doğru görüşlerimizin propagandasını yapmayalım? Bu teklifler sadece iki örnektir. Daha neler yapabiliriz!

«Tüm parti ve eğilimlerin yiğit sosyalistleri,

İşte biz böyle şeyler düşünüyoruz. Bunların gerçekleşmesini günümüzün en can alıcı sorunu olarak görüyoruz. Sizler ne diyorsunuz?

Ve ilk adım olarak, hepimizin neler düşündüğünü açıklamak, tartışmak, bir sonuca ulaşmak için sosyalistler arası bir konferans öneriyoruz.»

İşte Sosyalist'in en önemli yanlışı! Böyle şeyleri, açık açık, somutça yazmayışı, sürekli işlemeyişi ve devrimci ortamımıza mal edemeyişi, devrimcilerin tartıştığı bir sorun haline getiremeyişidir.

Yukarda söylenenler pek basit şeyler gibi gelebilir. Ama bu basit şeyler bırakalım diğer sosyalistleri, Sosyalist tarafından bile kavranmış değildir. Ve devrimci ortamımız böyle «basit şeylere» açtır.

Böyle, basit öneriler ortaya atıp, bıkmadan, enine boyuna işlemeli, sosyalistleri bu görüşleri tartışır hale getirmeliydiniz. Unutmayalım ki, bir problemi koymak yarı yarıya çözmek demektir.

Sosyalist bunları yapmadı, somut parola ve öneriler atmadı, sırf genel Cephe ajitasyonuyla yetindi. Koskoca aylar yitirildi.

Biz, şahsen, yukardaki gibi şeyler düşündüğünüzü kişisel konuşmalarımızdan biliyoruz. Ama Sosyalist'i okuyarak bunları bilmek mümkün değil. Çok kişinin şunları dediğine şahit olduk: «Sosyalist, cephe parolasını atıyor. Yeni bir şey değil, herkes atıyor. İşte UDC de atıldı. Ne yazar!» Ve bunları söyleyenler sosyalist'in okurları siz daha okurlarınıza, önerinizin şimdiye kadar olanlardan farklı olduğunu anlatamadınız. Ondan da kimi çağrılarımıza yankı gelmiyor diye yakınmayın. Eğer bir suçlu aramak gerekiyorsa bu sizsiniz.

(Devamı Gelecek Sayıda)

İTTİFAKLAR; HALK CEPHESİ

CEPHE TARTIŞMALARI : 4

TSIP VE «CEPHE SORUNU UZERINE»

TSİP'in «Cephe» yolunda iki önemli görüşünü eleştirdikden sonra şimdi de; «Güçbirliğinin bu güne değin niçin kurulamamış olduğunu» nasıl açıkladığına ve «önce Demokrasi Güçlerinin Birliği sonra Halk Cephesi» görüşlerine değinelim.

GÜÇBİRLİĞİ NEDEN KURULAMIYOR?

TSİP «Şayet gerçekten kalıcı bir güçbirliğine ve oradan da CEPHE'ye gidilmek isteniyorsa, bu güçbirliğinin bugüne değin niçin kurulamamış olduğunu iyi kavramak gereklidir.» der ve üç neden sayar:

1 — «Genel olarak Türkiye solunun özel olarak sosyalist hareketimizin bölünmüşlüğü, demokratik güçbirliği çalışmalarının gerçekleşmesinin ve kalıcı kılınmasının önündeki başlıca engeldir.»

2 — «..Sosyalist ve sol hareketin gençliği, deneysizliği ve toyluğudur. Böyle bir ortamda grupçu ve bencil yöneticilerin subjektif ve ayrılıkçı tutumları sosyalist ve sol grupların çoğunluğunda etkili olmaktadır.»

3 — «..Siyasal mücadelenin belirleyici olduğu, bu nedenle, güçbirliğinin esas tayin edici faktörünün siyasal bakımdan örgütlü olan ve siyasal mücadele veren topluluklar olgusu henüz gereğince kavranmamıştır.» (Kitle, s. 172).

Yazıda problem, Cephe'nin Subjektif şartları açısından incelenmiş. Bu nedenle, objektif şartların varolduğunda hemfikir olduğunu varsayarak konunun bu yanını geçiyoruz.

Önce, «Genel olarak Türkiye Solunun (...) bölünmüşlüğü (...) güçbirliği» için «başlıca engeldir.» deniyor. «Türkiye Solu» oldukça geniş bir kavramdır. Ve genel olarak «Bölünmemiş» olmasından bahsetmek oldukça zordur. Sınıf, zümre ve tabakaların varlığı kaçınılmaz olarak böyle bir bölünmüşlüğe yol açacaktır. Ve zaten bu «bölünmüşlük» güçbirliğine «başlıca engel» değil, tersine temeldir. «Türkiye Solunun» bölünmemişliğinden kasıt bir siyasi partide bütünleşmesi ise, bu hayaldir. Her ne kadar hepsi bir tek «Sol» kelimesi altında toplanıyorsa da pek çok sınıf, zümre ve tabakaları içinde barındırdığından, onların aynı bir siyasi partide temsil edilmeleri imkansızdır. O zaman geriye «Türkiye Solunun» bütünlüğünü sağlamak için bir tek yol kalır; o da aynı Cephe'de birleşmektir. Solun bütünlüğü için bu önleniyorsa o zaman şöyle garip bir «diyalektiğe» varılır: Cephe'nin olmaması, Cephe'nin kurulması yolunda başlıca engeldir.

Elbette bu «diyalektik» keşifte bize «bugüne değin» neden «Güçbirliği» yapamadığınızı anlatamamaktadır.

TSİP bu kısır döngüye niye düşer? İrili ufaklı sol'un güçbirliği, zor ve zahmetlidir. O, «Sosyal ağırlıklı» büyük partiler özler. O zaman iş daha kolay mı olacakdır? Bunun için —TSİP dahil— kimse garanti veremez.

«Özel olarak sosyalist hareketimizin bölünmüşlüğü»nün güçbirliğine etkisine gelince, konu «güçlü bir sosyalist hareketin» bulunmayışından yakınmaya varırsa, diz dövmekle cephe örgütlenemeyeceğini söylemek yeterlidir. Eğer yakınmadan öteye gidilirse, siyasi sınır çizgileri çizilmiş sosyalist eğilimlerin varlığı olayca kabul edilir, o zaman da geriye, bu eğilimlerin en tutarlı ittifakı için savaşmak kalır. Ve zaten bu, cephe adımının en önemli halkası, çıkış noktasıdır.

İkinci olarak; «Sosyalist ve sol hareketin deneysizliği ve toyluğu» gerekçe olarak getirilmektedir. Eğer Türkiye için genel konuşuluyorsa bu saçmalıktır, kendini milad görmenin bir yansımasıdır.

Gerek tek tek eğilimler ve gerekse hareketin bütününün «deneysizliğinden ve toyluğundan» bahsetmek —hele taze bir 12 Mart da yaşandıkdan sonra— deneylerimizden ders çıkarmama katır inadı olur. Mesele deneysizlik ve toyluk biçiminde günahları örtücü şekilde konacağına, «deneylerimizden ne zaman ders çıkartmayı öğreneceğiz?» şeklinde konmalıdır. Yoksa, bu «deneysizlikle» (!) bir 12 Mart «deneyi» daha yaşamaya hesevlenenelere ne diyebiliriz?

Böyle bir değerlendirme, meseleye «deneysizlik» gerekçesi bulma «bugüne değin» yapılanları hiç kavramamak olur.

Evet, Türkiye Sosyalistlerinin, demokratlarının «cephe» deneyi yoktur. Bu anlamda deneysiz. Ama yine, Türkiye Sosyalistlerinin, demokratlarının Cephe'nin yokluğundan dolayı, sık sık Finans-Kapitalin ağzına bir yudumluk lokma gibi düşmekten yana deneyleri çoktur. Ve bizim için şimdi gerekli olan da budur.

Üçüncü olarak; getirilen gerekçe, içinde yaşadığımız günler için doğrudur, geçerlidir. Ama konumuz sadece içinde yaşadığımız günleri değil, «bugüne değin» yaşadıklarımızı da değerlendirdiğinden eksiktir.

Güçbirliği meselesinin, siyasi eğilimlerin ortak programı meselesi olduğunun kavranması için en azından siyasi eğilimlerin netleşmesi, birbirlerine göre sınır çizgilerinin açıklığa kavuşması gereklidir. Ve TİP'in dağılmasından, 14 Ekim sonrası 5 partinin kurulmasına kadar geçen dönemi bu netleşmenin son dönemi olarak değerlendirebiliriz. Güçbirliği sorunu, bilinçlice ancak bundan sonra siyasî eğilimlerin gündemine gelecek ve çözümü için çaba harcanabilecekdir. Zaten son günlerde —geç de olsa— bu konuda olumlu gelişmeler gözleyebiliriz.

Netice olarak, bu söylenenlerden hastalığın sağlıklı bir teşhisi çıkmamaktadır. Bunun sonucu olarak da bu teşhisle tedavi mümkün değildir.

Şu sebepleri sayabiliriz; solun içindeki ayrılık çizgilerinin netleşme sürecini geçersek, (yani henüz «solun bölünmemiş» gibi göründüğü dönem) önümüze sınır çizgilerinin belirginleşmeye başladığı 1969 sonrası gelir. Ve o dönemden sonrası için şu şiar atılmıştır: 1 — Proletarya Partisinin Reorganizasyonu 2 — Biricik Devrimci Güçler Cephesinin örgütlenmesi.

İşte, bir kez gündeme Devrimci Güçler Cephesi geldikten sonra, bunun bir türlü örgütlenemeyişinin nedenlerini saymaya çalışalım.

İlk ve temel neden: Devrimci güçlerin siyasi ortamı değerlendirememeleri, buhranın derinleşmesini ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan faşizm tehlikesini kavrayamamalarıdır. Yani Faşizm tehlikesini ciddiye almamaktır. Bu, 12 Mart öncesi olduğu gibi, 12 Mart sonrası da fazla farklı değildir. Birinci MC'nin ardından seçimlerin beklenmesi bu tehlikeyi göz ardı edebilmişdir. Seçimlerden sonra ise, İkinci MC ancak güven oylamasından sonra ciddiye alınmıştır.

Genel olarak, düşmanını ciddiye almayan, tutarlı bir savaşçı olamaz. Düşmanı ve onun taktiklerini kavramak, savaş için ilk şarttır. Ancak bu gerçekleşdikden sonra karşı taktikler belirlenebilir.

Faşizm tehlikesini kavramak için illâ 1 Mayıs gibi toplu katliamlar beklememeliyiz. Eğer çevremizde hergün gelişen olayları umursamaz, sağır kalırsak faşizmin saldırısına karşı tutarlı savaşçılar olamayız. Son gelişen, DİSK'i bölme çabaları bizleri 1 Mayıs olaylarından daha az mı uyarmalıdır? Eğer miyoplukdan kurtulursak, finans-kapitalin bir vuruş hareketi için bütün hazırlıklarını tamamlamak üzere olduğunu görebiliriz. Ve bu hazırlıklar, bizlerin Cephe girişimlerinden çok hızlı gelişmektedir. Gazetelerde hergün MHP'nin yeni bir devlet organını «ele geçirdiğini» okuyoruz. Bunlar küçümsenebilir mi? Veya CHP'nin MC içinden çıkacak «yurtseverlere» çağrıda bulunması, bu gelişmeleri ne kadar engelleyebilir? Faşizm tehlikesi için illâ kulakları sağır edici olaylar gerekli değildir.

Bu söylenenler fazla görünmesin, «faşizmin tırmandığını» hergün söyleyip de, buna karşılık Cephe yolunda kaplumbağa adımlarla yürümeler başka türlü izah edilemez.

İçinde bulunduğumuz günlerde bu sağırlığın aşılması yolunda gelişmeler olduğunu söyleyebiliriz. O zaman bu noktadan sonra Cephe yolunda ikinci önemli engele varılır.

O da; bu yolda tutulacak ilk halkanın kavranamayışıdır. Veya Cephe yolunda Sosyalist Parti ve eğilimlerin CHP'ye karşı tavırlarıdır. Yakalanacak halka, «CHP'nin Solunda» siyasi güçlerin birlik olmasıdır. Oysa bu gündeme geldiğinde «CHP'nin Solundaki» güçler arasında başlıca iki görüş belirmektedir; Birincisi, Cepheyi CHP'nin davranışına bağlamaktadır. İkincisi de, CHP'nin Solundaki güçlerin birleşmesini ve ancak bundan sonra CHP'nin Cepheye çekilebileceğini söylemektedir.

Bu farklılık, Cephe yolunda Sosyalistlerin hızını yavaşlatmakta, gücünü bölmektedir.

Durum böyle iken, her iki engel için (Faşizm miyopluğu ve Cephe yolunda CHP takipçiliği) çözüm nedir? Elimizde muhakkak ki sihirli değnek yoktur.

Çözüm; faşizm tehlikesini ciddiye alan ve Cephe yolunda ilk halkayı yakalayan siyasi güçlerin bin an önce ittifak kurması ve CEPHE'Yİ AÇMASIDIR. Başka hiçbir yol yoktur. Aksi «Anti-emperyalist, anti-faşist güçlerin ağırlıklı bir şekilde temsil» edilmesini beklemek Cephe örgütlenmesini sonsuza ertelemek olacaktır.

- *Savaş ve Devrim*
- *Devrimlerin tarifi ve izahı*
- *Devrim ve Kitle*
- *Devrim Durumu*
- *İsyan*
- *Geçici Devrim Hükümeti*
- *Terör*

Dr. HİKMET KIVILCIMLI
DEVRİM NEDİR ?
/25 TL

kıvılcım
yayınları

DR. HİKMET KIVILCIMLI

HAYATI VE MÜCADELESİ ÜZERİNE

> «Tarihin **yörüngesi, en ufak ikirciliğe yer bırakmıyacak ölçüde,** işçi sınıfının **yörüngesine girmiştir. Ne denli parlak göktaşı görünmek tutkunluğu içinde bulunurlarsa bulunsunlar, eğer uzayın sağır boşluklarında yitmek istemiyorlarsa,** bütün Devrimci yıldızlar, **Tarihin ve İşçi Sınıfının yörüngesi içine akmalıdırlar. Bu yörünge PROLETARYA PARTİSİDİR»**

> **«70'ne geldim. Hiç bir zaman kendimi beğenemedim. Daima, sonsuz eksiklerimle cenkleşirim. Bir ara çok toyken, kendini beğenenlerin (çürüklerini elle tuttuğum halde) gerçek bir güce dayanmış olabileceklerini sanırdım. Denemelerim çoğaldıkça, kendini beğenmenin bir yaldızlı paravan olduğunu: Arkasında acıklı yoksullukların saklandığını hep gördüm. O zaman Bilimsel Sosyalizmdeki: «Mükemmel adam = ölmüş adam» gözleminin derinliğine ve sağlamlığına bir daha sonsuzca inandım.»**

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın kendi kaleminden hayatı

«Osmanlı İmparatorluğu Makedonyası'nın Priştine kasabasında Hüseyin Bey Posta - Telgraf Müdürü iken, eşi Münire hanımdan Hikmet doğuyor. Kosova vilâyetinin İştip kazasında hastalanıyor. Bir gece, bektaşi tekkesi türbesinde yatan Ali Baba, sandukasından fırlayarak Seher teyzesinin rüyasına giriyor. Çocuğun iyileşmesi isteniyorsa, Ali adıyla adlandırılmasını, o zaman Hazret-i Ali gibi "kılıcı kuvvetli" olacağını, yoksa öleceğini bildiriyor: Hikmet "Ali" oluyor. Henüz konuşmasını beceremezken, Pakize teyzesinin okuduğu kız mektebine götürüldükçe, kucaktan sıralar üstüne çıkarılıp davul taklitli nutuklar çekiyor. İyi alâmet değil...

Hüseyin Bey, Yemen - Hicaz PTT Başmüdürlüğüne aktarılıyor. Gidiş o gidiş. Çocuk babanın adını bile anmıyor. Seher teyze ve subay enişte ile Koçan'a, Cumâibâlâ üzerinden Bulgar eşkiyası baskını atlatılarak Drama'ya iniyor. Serez'den dupduru hatırlayabildiği tek şey, demiryolu üzerinde bayram eden kalabalıklar ortasına bayraklarla donanmış bir tren gelince, vagonlara sinmiş Abdülhamit Paşalarının kırmızı feslerini didik didik yırtıp havaya fırlatan Hürriyet oluyor.

Bunun üzerine, anıları silik bir İzmir, Aydın - Muğla'ya gidiş. Tekrar İzmir İkiçeşmeliğine dönüş. Balkan harbi patladığı gün, çocuk kendisini yeniden İştip'te buluyor. Ulusların kanlı göçü başlamıştır. Çocuk, bir kaç güne kadar geri dönmek üzere, göçmenler mahşerine kapılıyor. Bir omuzda taşınamaz manliher tüfeği, öbüründe Kur'an-ı Kerîm kesesi, yollarda kaybola ola, yayan Köprülü'ye, bir buğday vagonuna ulaşıyor. Trenle, yarı aç inilen Selânik'te: çocukları insan ve hayvan ayakları altında çiğneyen Panik'in, bezirgân yanında bir hafta çıraklığın, kırk para kazanmak için yarım saat süren tesadüfi hammallığın, yatılıp ta bir daha kalkılmayan ölümün ne olduğunu acı acı öğreniyor.

Bir aile kolunun bulunduğu İstanbul'a geçiş. Zâbit Murat dayıyla Erzurum yerine gidilen Kuşadası. "Delice Emin Efendi"nin iptidai ve rüştiye mektebi. Tahta tüfeklerle, asker talimleri: Ateş - Barut - Bomba lâkapları. İlk sinema salonunda:

"Bahriyeliyiz biz sağımızdan solumuzdan,
Cûşan ederiz yıldırımı her dağımızdan".

"Efes" harabelerinde, diz çökerek hedefi 11'den sahici mavzerle vuruş. Birinciliğe Celâl Nuri'nin "Tarih'i İstikbâl" kitâbından ödül: düğmesine basınca göklere uçan koltuklar, Saltanatları dinamitle havaya uçuran nihilistler, Teravihten sonra namaz kıla kıla sahura dek camiide uyuya kalış. Çatıveren Birinci Cihan Harbi. Her Allahın puslu günü Sisam adasından sökün edip kasabacığın üç beş yapısını delik deşik etmecesine yıldırımlar yağdıran İngiliz ve Fransız savaş gemileri. Pakize teyzenin 38'likle vuruluşu. İnsanların tavuk gibi öldürülüşü...

İkinci Muğla'ya gidiş. Aydın - Söke yollarında açlıktan, bitkinlikten can vermiş "Tebdil havalı" Mehmetçikler... Muğla İdadisi, sonra Sultani'si. Trampetçilik. Fifre Çekirge mücadelesi. Nısfiye, Nay. Mezarlığın sakız ağacına bağlı, gözleri camlanmış, kurşuna dizilen sayısız asker kaçakları. Her gece bir karakolu basan eşkiya Demirci'nin kestiği başlar. Karakolda çeşit çeşit İşkenceler. Murat dayının ölümü. Tatilde âşâr damgacılığı. Ekin harmanlarının güzelliği. Ölümden sonra daha acı gelen Osmanlı İmparatorluğunun bozgunu.

İzmir Yunan işgalinde. Depolardan silâh çekme. Kuvayımilliye gönüllülüğü. Havada meteliği tabancayla vuran Yörük Ali Efe. Zeybekler. Aydın Cephesi. Çine Köprüsü, "Köyceğiz Kuvayımilliye Askerî Kumandanlığına tayin" edilîş. Toprak beylerinin vurdumduymazlıkları ve nobranlıkları. Dağ Türkmenlerinin sıcak anayüreklilikleri. Litoğrafya'da elle basılan Menteşe gazetesi. Bolşevikler! Kızıllar! Bayrağımızın rengi. Elaltından İtalyanları çağıran Mutasarrıfa karşı gizli gençlik teşkilâtı ve hücumlar. Muğla ansızın İtalyan işgalinde. Yunan'a karşıymış: "Gâvur değil mi?" Yağlıboya kartal resmiyle yayan Marmaris yolları... Sıtmanın mezarlığa çevirdiği tüm köyler. Rodos'tan İstanbul'a aktarma.

Vefa Lisesi Müdürünün Kuvayımilliye kalpağını ve çizmelerini "Talebeliğe yakışıksız" buluşu. Ailenin kökten işçileşmesi. Ali Kemal: "Kalpak bir alâmet'i üriş oldu. Kalpaklıyı nerede görürsen vur!" Sultanî 9'dan İmtihan ile İstanbul Tıp Fakültesine. Ölüm kalım. "Tıbbiye'i Askeriye'i Şâhâne"ye müsabakayla müstezadlı gazel:

"Ey melce'i ûlvî, ebedî hislere mâkes
Saîl sana bîkes
Yâ sen de serap, sen de mi mâsumlara kâbûs
Bir tâlihe pâbûs?"

Sınıfta çıkan "Yıldız" dergisinde mistisizm :

"Çiçekten buluttan bir şenme alıp
Hû! dedik meclis'i rindâne geldik
Bir lokma, bir hırka, bir külâh kâfi
Yunus'la biz bir imtihâne geldik.
Coştuk ta, yâhû âsûmâne geldik"...

Tıbbiye camiinde askerî imamın arkasında tek sâdık cemâat: Hikmet Hüseyin Efendi! Tıbbiye de İstanbul gibi İngiliz işgâli altında. "Dünyayı sarsan" broşürler, gazeteler! "Kül yâ eyyühel-kâfirûne..." sûresinden materyalizme atlayış. Türk Ocakları. Kurtuluş, Aydınlık Mecmuaları. Sosyalizm... Anadoluya bütün sınıflarıyla geçme

(Devamı arka sayfada)

● **Bu yazı, İstanbul'da yapılan, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı Anma Toplantısında, VP Genel Sekreteri Feridun Şakar tarafından sunulan metnin kısaltılmışıdır.**

Türkiye İşçi Sınıfının yarım yüzyıllık savaşçısı Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı anlatmak, üstesinden gelinmesi kolay olmayan bir iş. Herşeyden önce, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın hayatı, İşçi Sınıfının yarım yüzyıllık mücadelesinden ayrı düşünülemez. Bunun yanısıra O'nun Türkiye İşçi Sınıfının 50 yıllık dövüşündeki teorik ve pratik çabalarının yoğunluğu, geniş boyutları düşünülürse, bu zorluk biraz daha iyi anlaşılır. Dr. Hikmet Kıvılcımlı, bu uzun dönem içinde işçi sınıfı sosyalistlerine, bir düşünce davranış örneği olacak tarzda yaşamış ve dövüşmüştür.

İşçi Sınıfı örgütü militanlığı, işçi sınıfı sosyalistinin teorik mücadele anlayışı, sosyalist insan yaşama tarzı bu yarım yüzyıllık sürede, kesintisizce Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın şahsında somutlanır.

— Yapabildiğimiz kadarı ile— Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı, bu yarım yüzyıllık süre içinde anlatmaya çalışacağız:

HÜSEYİN HİKMET VE TKP'NİN KURULUŞU

Kıvılcımlı'nın gençliği «Dünya ve Türkiye tarihinin en büyük Devrilişler ve Devrimler» günlerine denk gelir. Dünyada emperyalizmin ilk yıkılışı ve sosyalizmin altıda bir yeryüzünde kuruluşu gerçekleşmiş, Türkiye'de Kurtuluş mücadelesi bütün şiddeti ile devam etmektedir.

«20. yy.'da kapitalist anayurtlar Tekelci sermayeyi başa geçirince, geri ülkelerde kendilerine rakip olacak Millî Burjuva Demokratik Devrimlerini baltaladılar. O zaman geri ülkelerin en ilerisi Rusya'da, 1905'ten 1917'ye dek Millî Demokratik Burjuva Devrimi işçi sınıfını öncülüğe zorladı.»

«Dünya tarihinin bu sosyal dönemeci ister istemez bütün ülkeler gibi Türkiye için de etkiler, tepkiler yarattı. İçerde Kuvayımilliyecilik hareketi başladı.»

«Emperyalist savaşta kara Avrupasının üç ülkesinde okuyan GENÇ TÜRK'ler Millî Demokratik Devrimin Burjuva karakteri yerine Proletarya karakteri aidığını sezmekte gecikmediler. Hemen hepsi sosyalizmi buldular.»

«Avrupa'da okuyan bu gençlerden Sadrettin Celâl, Şefik Hüsnü ve Ethem Nejat, İstanbul'da Türkiye İşçi Çiftçi Sosyalist Fırkası'nı örgütlediler, yayın faaliyetine girdiler.»

İstanbul'da TİÇSF örgütlenirken Rusya'daki Türk devrimcileri de 1917 proletarya kasırgasının etkisi ile örgütlenmeye çalışıyorlardı. Eylül 1920'de bu grup, Bakû'da yaptığı kongresi ile TKP'nin kurulduğunu açıklıyordu.

Hüseyin Hikmet bu kasırgalar ortamında ve gençliğin sosyalizmi bulduğu bu çağda, sosyalizme girdi. Daha çocuk yaşta olmasına rağmen düşünce ve davranış olarak Marksizm - Leninizm'i kavramada gecikmedi. İslâmî ortodoksluktan Marksist ortodoksluğa atladı.

Hikmet Kıvılcımlı savaşa 1920 - 1925 yılları arasında katılanları daha sonra «Eneski» sosyalist kuşak sayacak ve bu kuşağın karakteristiklerini şöyle belirtecektir:

«Eneski sosyalistlerin kıdemleri kısa süre gibi görünür. Ancak o kısa 5 yıl, Dünya ve Türkiye Tarihinin en büyük devrilişler ve devrimler günleri olduğu için, kendinden sonra gelen uzun süreye orantılanırsa, ölçülemiyecek kertede yoğun ve yaman zenginlikte mücadele ve örgüt biçimleri ve parolaları ile yüklüdür. Üstelik hareketin kuruculuğunu ve bütün korkunç yükünü eneskiler omuzlarına aldıkları için, sosyalizm biliminde ve hiyerarşisinde özel yerlerini tutmuşlardır. Bu oluşta ne takmalığın, ne iğretiliğin, ne yakıştırmalığın, ne kulluğun zerresi aranamaz. Herkes bıçağı hakkına yaşamıştır.»

1920 - 25 arası sosyalist hareket, memleket ayırımına göre ikili yapı göstermektedir. **«İstanbul'da: ortam daha ziyade batı kapitalizminin en çok geliştiği ekonomik ve sosyal bir yapı taşıyordu. Onun için Proletarya Sosyalizminin bilimcil eğilimi strateji ve taktik biçimlerini ve parolalarını belirtti.**

Taşra Anadolu'da: daha ziyade prekapitalizmin en soysuzlaşmış (derebeyileşmiş) ekonomik ve sosyal yapısı dipdiriydi. Böyle olduğu için Anadolu'da sosyalizm ister istemez küçükburjuva eğilimine uydu. Strateji ve taktik biçimleri ile parolaları bir çeşit köylücü populizm açısından kondu.»

Bu kaçınılmaz olan ayırtlanış, sosyalist geçmişimizde izlerini uzun süre devam ettirecektir. Hüseyin Hikmet İstanbul'da mücadeleyi sürdürdüğünden, bilimcil sosyalizmi daha kısa zaman biriminde ve daha ortodoksca kavramak için iyi bir ortam buldu.

Olaylarca TKP'nin ilk kongresi sayılan Bakû kongresi, çeşitli gruplardan delegeler katılmasına rağmen, marksist grupları tek çatı altında toplayamadı. Kongre bir sentez sağlıyamadı. Eğilimler, varlıklarını daha uzun süre sürdürdüler. Bu gidişin olumsuzluklarının önüne 1925'te Akaretler'de yapılan kongre ile geçilmeye çalışıldı. Akaretler kongresi TKP'nin esas kuruluş kongresi sayıldı. Hüseyin Hikmet kongrede aktif görevler üstlendi.

Hüseyin Hikmet 1925'lerde gençlik örgütü başkanıdır.

Burjuvazi Cumhuriyetin kuruluşu ile kendini toparlamış ve sosyalistlere karşı amansız saldırıya girişin hazırlıklarını yapmıştır. İlk toplu tevkifat 1926'da gelir. Parti militanları İstiklâl Mahkemesinde yargılanır. Hüseyin Hikmet 10 yıl kürek cezasına çarptırılır.

Kıvılcımlı Marksizmin softaca kavranmasına, bayağılaştırılmasına, her türlü tahrifine hayatı boyunca, kimden gelirse gelsin, en ufak hoşgörürlülük göstermedi. Kuyrukçulara karşı sürdürdüğü amansız savaşı 1927'den sonra Partide görülecek Menşevizm ve Troçkizme karşı da sürdürdü. Hayatı Marksizmin her türlü sapıttırmasına karşı kıyasıya dövüşün aynası gibidir.

ELAZIĞ ÜNİVERSİTESİ ZİNDAN YILLARI

Finans - Kapitalin sosyalistlere aman vermez saldırıları sürüyordu. Genç Cumhuriyet burjuvazisi dün emperyalist devlere karşı sosyalistlerle ortak davranırken, hatta çoğu Kuvayımilliyeci liderler sosyalist yaftası takınırken, şimdi emperyalizme hoş görünmek uğruna bir kaç yılda bir, sosyalistlere karşı toplu tevkifatlara girişiyordu. İkinci Tevkifat 1929'da geldi. İzmir tevkifatı diye anılan bu tevkifatta, Kıvılcımlı'ya 4 yıl 6 ay ceza verildi. Mahkumiyet kararını okuyan Hakime karşı, Kıvılcımlı: **«Dörtbuçuk yıl, bir kızıl profesör yetişmek için iyi bir süredir»** cevabını veriyordu.

Gerçekten de öyle oldu. Kıvılcımlı gönderildiği Elazığ Hapishanesini **«Üniversiteye»** dönüştürmesini bildi. Bilimsel sosyalizmi **«büyük bir titizlikle alfabesinden Cebr-i alâsına dek inceledi».** Sabırlıcasına ve sistemlicesine, Marks, Engels, Lenin, Stalin'i, tarihi, ekonomipolitiği, diyalektiği, tarihcil maddeciliği klasik olarak etüd etti. Lenin'in öğütlediği gibi; **«kendi ülkesinin tarihini, ekonomi politikasını ve sınıf ilişkilerini özge orijinallikleri içinde»** araştırdı. 1930 yılına dek geçirdiği ilk 10 yıllık Marksist - Leninst pratik ve teori savaşına dayanarak YOL adı altında bir seri orijinal araştırmalar yazdı. Herbiri ayrı kitaplar halinde hazırlanan: İDEOLOJİ, SOSYAL GELİŞİM, PARTİ TARİHİ, STRATEJİ PLANINDA: BURJUVAZİ, PROLETARYA, KÖYLÜ VE MİLLİYET VE TAKTİK problemleri, ayrıntı ve eleştirileriyle ele alınıyordu.

Bu araştırma ve eleştirilerini Kıvılcımlı **«kendisinin de içinde bulunduğu SANTRAL KOMİTEYE» «tartışma plâtformu yaratmak»** için sunar. Zira 1920 lerdeki primitivizm (ilkellik) halen Partide etkilerini sürdürmektedir. İdeolojik tartışmalar hâlâ çok kısır ve dedikoduya karışmaktan kurtulamamıştır.

Kıvılcımlı, 10 yıllık deneylerinin ışığında detaylıca PARTİNİN ELEŞTİRİCİL TARİHİ'ni yazar. Partinin geçirdiği mücadele konaklarının özelliklerini analiz eder.

Parti tarihini değerlendirirken Kıvılcımlı; Partinin gerçek Marksist plâtforma oturuşuna kadar, yani 1927'ye kadar, hareketin iki konağına ve bu konakların simgeleşmiş konuklarına dikkat çeker. Partideki ilk konak, ütopizmdir. Bu da kendi içinde:

ONBEŞLER ve

HALK İŞTİRAKİYUN FIRKASI diye iki döneme ayrılır. Bu iki dönem BAŞLANGIÇ KONAKLARI'dır.

İkinci dönemi, KUYRUKÇULUK Konağı olarak değerlendirir. Bu dönem iki bölüme ayrılır:

1 — AYDINLIKÇILIK
2 — MÜTERAKKİPÇİLİK.

Bu iki dönemi Kıvılcımlı; HAZIRLIK KONAKLARI: MARKSİZME DOĞRU olarak vasıflandırır.

Gerek BAŞLANGIÇ KONAK VE KONUKLARININ, gerekse HAZIRLIK KONAK VE KONUKULARININ detaylı inceleme ve eleştirilerini yapar.

BAŞLANGIÇ KONAK VE KONUKLARI: ÜTOPİZM

Kıvılcımlı; başlangıç hareketlerini değerlendirirken, onların sözlerinden çok işlerine bakmak gerektiğini söyler. Zira **«Bütün o hareketler muzaffer Marksizmden geldikleri için, sözde bilimsel sosyalisttiler, komünisttiler. Fakat, işde, yani sırf ajitasyon bir tarafa bırakılırsa, propaganda ve teşkilât işlerinde Leninizmin prensiplerinden ve taktiğinden fersah fersah uzak kalmışlardı.»** der.

«Bolşevizmden ilk hız alan başlangıçlar tıpkı Rusya'da olduğu gibi ikilidir.»

ONBEŞLER VE HALK İŞTİRAKİYUN FIRKASI

Kıvılcımlı; bu iki akımın en karakteristik özelliklerini kısaca şöyle belirtir.

ONBEŞLER

«Mustafa Suphi ve yoldaşları, Marks'ın Paris Komünarları için dediği gibi: "Göklere sıçrayan kahramanlık" timsalidirler. Tıpkı gene Paris Komünacılarını kasıp kavuran, haddinden aşırı "saf çocukluk" vasıflarına kurban gittiler.

«Mustafa Suphi ve yoldaşları en büyük hızlarını: Üçüncü Enternasyonal'den alıyorlardı. Ne yazık ki, hareketlerine hakim olan taktik ve stratejik prensiplerinde hem subjektif, hem de objektif şartlar yeterli derecede değildi. Leninist metodu ve taktiği tatbik edemediler. Leninizm üslubundan yalnız "inkılapçı kanatlanışı" (uçkun devrimciliği) aldılar, "Amerikanvari ameliyeciliği" (yapkın devrimciliği) unuttular.

«Onbeş'lerde yeteri kadar devrimci hazırlık yoktu. İçinde ihtilal yaratmaya giriştikleri muhiti, devrimci mücadele ile işlemiş değillerdi. O yüzden düşünceleri ne kadar Enternasyonalci olursa olsun, yaptıkları objektif olarak ve fatalman Blanki'ci veya Bakunin'ci bir hareket şeklinde kaldı. Yani anarşik hareketten öteye geçemedi. Ve Türkiye'de Paris Komünasının ufak bir minyatürü oldu.»

Kıvılcımlı; genişçe M. Suphi hareketinin analizini yaptıktan sonra, hareketin yenilgi sebeplerini ve ana karakterlerini şöyle belirtir :

«— Dünya ölçüsünde devrimde sırf dış yedek kuvvetlere dayanmak.

— Bir memleket ölçüsünde objektif ve realist olamamak.

— Keşif kolu ölçüsünde gizli faaliyeti hiçe saymak.

— Teşkilât yokluğu.»

HALK İŞTİRAKİYUN FIRKASI

«Onbeşlerin kanlı âkibetinden sonra Dünya ve Türkiye'nin devrimci gidişi durmamıştı. Aksine Anadolu'da hareket ondan sonra genişledi. Onun için Onbeşler'in hamlesini yaratan şartlar devam ediyordu. Yalnız bu şartlar Türkiye Sosyalist Hareketine Onbeşler'in kanlı dersini de katmıştı.»

Kıvılcımlı; Halk İştirakiyun Hareketini değerlendirirken şunları söyler :

«Halk İştirakiyun Hareketi, Onbeşler hücum dalgasından bazı dersler çıkaracaktı.» Ama :

«— Onbeşler'in olumlu sahalarından çok, olumsuz yanlarına mirasçı olmaktan kurtulamayacaktı.

— Onbeşler'den bambaşka bir sahaya: Parti teşkilâtı, meclis faaliyeti ve ilh. gibi yeni alanlara döküldükçe, Onbeşler'de görülmeyen yepyeni ve oldukça feci hatalara düşecekti.»

Yâni **«Halk İştirakiyunculuk, bir yanda Türkiye'de başlamış Sosyal Devrim Hareketinin eski hatalarından yakasını kurtaramaz iken, ötede yeni yeni öldürücü potlar kıracaktı.»**

H. Kıvılcımlı; Halk İştirakiyun Hareketi'nin batış sebeplerini şöyle tespit eder :

«— Teorik Kofluk,
— Taktik Boşluğu,
— Sınıf Kaygısızlığı,
— Teşkilât Yokluğu,
— Meclis Kakavanlığı.»

Sosyalist Hareketimizde bu ilk dönemi takibeden dönemi, Kıvılcımlı **Hazırlık Konakları; Marksizme doğru** olarak değerlendirir. **Hazırlık Konağı** da Birinci Dönem gibi kendi içinde iki döneme ayrılır.

Hazırlık Konaklarının genel karakteristiği **«Kuyrukçuluk»**tur.

«Aydınlık Devri (...) 1922 - 1925 arasında 3 yıl sürer.

«Müterakip ve Murakıpçılık, 1926 - 1927 arası olmak üzere iki yıl sürer.» (...)

«Aydınlık ve Müterakipçilik, Legal Marksizm ile Ekonomizm'in türkçesidir. Fakat Menşevizm değildirler. Legal Marksizm ile Ekonomizm sınıf kaygısı bakımından Popülizm'den (Halk İştirakiyun'dan) ayrılır, yâni işçi sınıfına yapışmış bir cereyandır: Halk İştirakiyun gibi işçilerden kopmuş değildir.

«Elbette Ekonomizm, Legal Marksizm'in çocuğu olduğu gibi Menşevizm de babasıdır.»

Özetle; Türkiye Sosyalist Hareketi'nin **«Hazırlık Konakları»**nda, program sapıklığı: Aydınlıkçılıktır; taktik sapıklığı Müterakipçiliktir.

LEGALİTE TAKTİĞİ : MARKSİZM BİBLİOTEĞİ

1930'larda Partinin 10 yıllık geçmişinde görülen en önemli zaafların başında legal çalışma ile yeraltı çalışmasının bir türlü lâyıkıyla birleştirilememesi gelir. Birinci dönemde sırf legal oluşundan ötürü pek çok darbeler yiyen hareket, İkinci Dönemde tamamen yeraltında kalır. Yığınlarla bağlar son derece zayıftır ve propaganda ve ajitasyon çalışmaları, çok dar çevrelerde yürütülebilmektedir. Parti, çok az sayıda çıkardığı bildiri ve broşürlerle yetinmektedir. Yığın içinde ajitasyon-Propaganda ve örgütlenme çalışmalarının zayıflığı, Partiyi dar bir sekt haline getirecek düzeye ulaşmıştır. Parti içinde teorik savaş hemen hemen hiç yapılamamaktadır.

Parti, içine düştüğü bu durumdan kurtuluş çareleri aramaktadır. Legal yayın faaliyeti bir çıkış olarak benimsenir. Ve Hikmet Kıvılcımlı'nın yönetiminde MARKSİZM BİBLİYOTEĞİ kurulur. Marksizm Bibliyoteği yayınlarından 1935-1937 yılları arası 13 kitap, broşür yayınlanır. Marks, Engels ve Lenin'in eserleri küçük broşürler halinde çevrilmeye başlanır. Diğer yandan Kıvılcımlı'nın hazırladığı kitap ve broşürler yayınlanır. Bu seride çıkan çeviriler şunlardır:

1 — K. Marks'ın: **Gündelikçi İş ile Sermaye**
2 — F. Engels'in: **Ludwig Feuerbach eseri**
3 — Lenin'in: **Karl Marks'ın Hayatı, Felsefesi, Sosyolojisi ve Karl Marks'ın Ekonomi Politiği Sosyalizmi, Taktiği**

Dikkat edilirse çeviri politikası bu dönemde Marksizmi tanıtmaya yöneliktir.

H. Kıvılcımlı'nın bu seride çıkan eserleri ise şunlardır:

Türkiye İşçi Sınıfının Sosyal Varlığı: 78 sayfalık bu eserinde Kıvılcımlı; Finans - Kapitalin sinsice Kadrocu Kalpazanlar ağzı ile sürdürdüğü «sınıfsız, imtiyazsız kaynaşmış bir kitleyiz» demagojisinin peçesini indirir. Rakamlarla işçi sınıfının sosyal varlığını anlatır. Basım tarihi üzerinden 40 yıl geçmesine rağmen eser günümüze ışık tutucu niteliktedir. Daha 12 Mart öncesinde işçi sınıfının «objektif - subjektif şartları, var mı, yok mu?» tartışmalarının sürdüğü düşünülürse eserin önemi daha iyi anlaşılır.

Emperyalizm Geberen Kapitalizm :

Eser, emperyalizmin karakteristiklerini, Türkiye'de Finans-Kapitalin diktasının varlığını çarpıcı ve kolayca anlaşılır bir şekilde verir. Kıvılcımlı'nın 1935'te duruca koyduğu burjuva hâkimiyetinin karakteristiği olan Finans-Kapital diktası, günümüzde kimi «sol» eğilimlerce halen anlaşılamamıştır. Kimileri de bu tahlili açık yüreklilikle değil de «yandan yırtmaçlı» benimsemiş görünmektedirler. Anti-emperyalist mücadele ağızlarda sakız olmasına rağmen, ne olduğunu bilen gerçekten çok azdır. Tüm bu nedenlerden dolayı kitap halen bu konuda başucu kitabı niteliğini korumaktadır.

İnkılâpçı münevver Nedir? Henri Barbüs:

Proleter devrimci romancı Barbüs'ün ölümü üzerine Türkiye'nin sözde sol yazar çizerleri, kuru ajitasyonlu bol övgülü yazılar yazmakta, bu şarlatanlıklar arasında Barbüs'ün gerçek kişiliği güme götürülmektedir. Bu sözde «devrimci» aydınların yüzlerindeki peçeyi kaldırmak küçük burjuva iğrençliklerini ortaya dökmek, devrimci aydın soysuzlaştırmalarını gözler önüne sermek için «İnkılâpçı Münevver Nedir?» broşürünü kaleme alır.

Edebiyatı Cedide'nin Otopsisi veya No. 1: Tarihi Materyalizmce bir çağ Psikolojisinin sentetik karakteristiği:

Edebiyatı Cedide akımının oluşumunu ve özelliklerini tahlil eder.

> **«İşçi sınıfına dayanmak:** SOSYALİST ÖRGÜT**'le olur. Sosyalist olmayan** ÖRGÜT **te örgütlü olmayan SOSYALİST te hiçtir. Sosyalist örgütsüz** PROLETARYA da olsa hiçtir.»

Sosyete ve Teknik 1 - Tarih Öncesi — Din - Devlet

Toplum ve üretici güçler sorununu şekillenmekte olan Tarih Tezi ışığında değerlendirir.

Marksizm kalpazanları Kimlerdir? Tip No: 1 Kerim Sadi.

1935'ler Marksizm kalpazanlığının arşa çıktığı yıllardır. Şu veya bu köşebaşında Marksizm konusunda lâf kesenler zihinleri bulandırmaktadırlar. Bu tiplerden biri Kerim Sadi'dir. Kıvılcımlı bu eseriyle Kerim Sadi'nin «işini bitirir».

Marks-Engels: Hayatları

48 sayfalık bu broşürde Marks-Engels'in hayat ve mücadeleleri en özlü biçimde anlatılmaktadır.

Yine bu seride çıkan ve uluslararası problemleri inceleyen:

İspanya'da neler oluyor?

Sovyetler'de Stahanov hareketi adlı eseri mevcuttur.

Marksizm Bibliyoteği yayın faaliyetini sürdürürken EMEKÇİ KÜTÜPHANESİ serisi yayınlanmaya başlanır.

,Marks'ın: Enternasyonal İşçiler Cemiyetini Açış Hitabesi, Kapital I. cilt, kitap I: Kapitalist İstihsal Prosesi 1-7 formaları yayınlanır.

Engels'in: Marksizmin Prensipleri, Maymunun İnsanlaşması Prosesinde Emeğin Rolü adlı eserleri yabancı dil bilmeyen devrimcilere ulaştırılır.

1937'de GÜNÜN MESELELERİ serisinden DEMOKRASİ TÜRKİYE EKONOMİ VE POLİTİKASI HAKKINDA adlı broşür yayınlanır. Kıvılcımlı eseri yazış gerekçesini şöyle açıklıyor:

«1937 darbesi Naziliğin Türkiye'yi finans - kapital dehlizlerinden teslim alış projesini taçlandırmıştı.»

«Cumhuriyetle Yunus Nadi, bu darbenin bir "Nöbet değiştirme olduğunu" komuoyuna yutturmak istiyordu. Kadro Kalpazanları bile, kendilerini kirli çamaşırlarıyla satın alıp adam etmiş bulunan İsmet Paşa yerine "Celal Beyin de pek güzel idare ettiği" reklamını yapıyorlardı.»

«İki Burjuva Fraksiyonu arasındaki horoz döğüşü sırası Türkiye'de: İşçi-Köylü-Barış problemini, finans-kapital tehlikesini açıklamak.»

Kıvılcımlı'nın bu eseri adeta bir program çalışmasıdır. İşçi-Köylü Barış problemini 24 sayfa içinde her okuyanın anlayacağı biçimde verir.

Bu düzenli yayın faaliyeti finans-kapital'in hışmını kısa zamanda çeker. Burjuvazinin, işçi sınıfı önderlerini yok etme, mücadeleden alıkoyma taktiği tek-

> **«ULUSLARARASI BİR DEĞER OLMANIN TEK YOLU, HERŞEYDEN ÖNCE ULUSAL BİR DEĞER YARATMAKTIR.»**

rar sahneye konur, öldüremeyince zindanlarda çürütme ne güne durmaktadır. Kemalizmin koruyup geliştirdiği Finans-Kapital, eline geçen bir fırsatla Askercil Mahkemelerin faşist egemenlik çağını açar.

«KANAATİ VİCDANİYEYİ TAMME İLE 15 YIL HAPİS»

Duruşmada hakim: «Kıvılcımlı'ya **«Bu kitaplar (Marksizm bibliyoteği yayınları kast ediliyor) erbaşlar tarafından okunmuş ve benimsenmiş ve bu hal ileride Donanmanın Disiplinini sarsıcı Mahiyette görülmüş olduğundan Kanaati vicdaniyye-i tamme ile...»** diye giden, belki de hukuk tarihinde görülmemiş gerekçesini okuyarak 15 yıl ağır hapis cezası verir. Aynı mahkemede Hikmet Kıvılcımlı delil isteyince; «Doktor Hikmet için delil arayacak kadar saf değiliz» cevabını alır.

Kıvılcımlı bu cezanın 12 yılını «yarı derebeği» Türkiye'nin, çeşitli zindanlarında geçirir. 1950 genel affı ile çıkar. Bu cezalar Kıvılcımlı'nın yüksek devrimci moralinde ve Marksizm-Leninizme karşı olan inancında sarsıntı yaratmadığı gibi aksine daha da çok mücadele azmini bilemeye yarar. Elazığ **«Üniversite»** sinden sonra, her gittiği zindanı Marksizm-Leninizm kürsüsü haline getirir. Sayıları yüzleri aşan araştırma inceleme yapar. Tarih Biliminin kuruluşu bu zindanlarda başarılır. Tarih Tezi bu zindanların öldürücü havasında ortaya çıkar.

Kıvılcımlı hemen her gittiği zindanın hem öğretmeni hem doktoru olur. Taşıdığı moral ve disiplinli yaşantısı sayesinde 22 yıllık zından yaşantısına rağmen 70'ini aşar. En kötü şartlarda dahi sürdürdüğü sistemli çalışmaları sayesinde, pek az insanın kavuştuğu, insan üretmenliğinin doruklarına çıkar.

Kıvılcımlı cezaevinde iken 1946'da parti örgüt olarak legale çıkar. Türkiye Sosyalist Emekçi Köylü Partisi kurulur. Çok kısa zamanda Finans-Kapital'in yeni bir saldırısı ile karşılaşılır. Parti yöneticileri tutuklanır. Bu tevkifatı 1951 tevkifatı izler. 131 kişi mahkum edilir. 7 Ekim 1954'te mahkeme sonuçlanır. Kıvılcımlı çoğunluğu işçilerin teşkil ettiği kadrolarla 29 Ekim 1954 günü Vatan Partisini kurarak, legal mücadele alanından çekilmeden savaşa devam eder.

«TIKANIK BENTLERİN ÜZERİNDEN ATILIŞ»

Vatan Partisi, Demokrat Parti İktidarının «yeni efendileri yabancı parababalarına ne kertede sadık kul olduklarını saptamak için (...) kandırılmış halk yığınlarına ve özellikle Türkiye **İşçi Sınıfına gözdağı** vermek için geniş bir **sosyalist sürek avına çıktı»** ğı ağır baskı ve terör şartlarında kuruldu. Sosyalizmin son kılıçartıkları da yakalanıp kanunsuzluk suçu ile zindana atılmıştı.

«Böylece yerli parababaları, Türkiye'de sosyalizmin son erine dek «kökünü kazanmış» olmakla övünüyor ve keyifle el sıkıyorlardı» (...)

«İşte Vatan Partisi, o panik karanlıkları içinde her ne olursa olsun işçi sınıfı hak ve varlığının, yaşama savaşının bayrağını yere düşürtmemek için kurulmuştu.

Vatan Partisi savaşı: Şu veya bu iç nedenlerle açılmış gedikten hür boşalış değil, bütün tıkanık bentlerin üzerinden atılış oldu. Parababalarının geçici hoşgörü sosyetesinden yararlanmadığı için, en nankör «Susuş Kumkuması» sağı solu kaplamıştı. Ömrü hep zılgıt ve susuş kumkuması ortamında geçenler için «İşçi sınıfı cephesinde yeni bir şey yok» idi. Görev var idi. Görev: 35 yıllık deneyler açısından, Türkiye'de 1954 yılının, diyelim, 27 Mayıs gecesi İşçi Sınıfı iktidara gelse, 28 Mayıs sabahı, Türk milletine hangi tekliflerle nasıl bir uygulama sunacağını çok kısa ve çok açık anlaşılır dille belirtmekti. Bu plânda 35 yıllık deneylerin Bilimcil Sosyalizm düşünce ve davranış prensiplerine dayandığı kimsece tartışılamazdı ve tartışıldığını da bilmiyoruz»

O dönemde de kimi sosyalist yobazcılıklar «Vatan sözcüsü ile şok geçirmişler» di. Kimi sosyalizm esnafı, 30-40 sayfayı geçmeyen Tüzük ve programda «sosyalizm» sözcüğünün bir kez bile geçmediğinden yakındılar. Oysa Vatan Partisi programında meseleler, çözüm yolları ile birlikte örgüt biçimleri olağanüstü sade ve anlaşılır bir şekilde konulmuştur.

Daha sonra Dr. Hikmet Kıvılcımlı Vatan Partisi'ni, Halk Savaşının Planları kitabında şöyle değerlendirdi: «Vatan Partisi, hiç bir şey yapmadıysa, Türkiye'deki 30 yıllık sosyal güreşin deneylerini plâtformlaştıran bir ideolojik taban koydu. O taban üzerinde en ufak aşırma ve tercüme kokusu taşımayan «genel durum muhasebesinden» yola çıktı. Türkiye'de «DEMOKRATİK İNKILÂP» aşamasındaki TAKTİK karakteristiğe uygun teklifleri işledi. Demokrasi orada genel lâf değil: Elle tutulur «HÜRRİYETLER» biçiminde verildi. ENDÜSTRİ konusunda «İŞÇİ SINIFI» problemi «TOPRAK» konusunda köy ve köylülük problemleri, «İŞSİZLİK VE PAHALILIK» mekanizması ile popülarize edilerek çözüme bağlandı. Terim tekerlemesinden uzak kalındı.»

Bir sayfası, programın özetinin sentezleştirilmesine ayrılan ve tamamı yedi sayfa olan tüzük, işçi sınıfı partisinin üyelik meselesini ve çalışma prensiplerini duruca belirtiyordu.

Her işçi köylü yurttaşın kolayca anlayıp uygulayabileceği tüzük ve program, Türkiye'deki aydınların afakonunu kaldırmaya yetti.

Programda mesele başlıca iki bölümde ele alındı:

1 — HÜRRİYET (Özgürlük)

2 — İKTİSADİYAT (Ekonomi)

Her bölüm ve alt bölüm için bir gerekçe konulmuş ve o gerekçe açısından partinin en az yapabilecekleri sıralanmıştır.

Vatan Partisi programı ile yola çıkan Vatan Partililer, iktidarın binbir çeşit baskı ve provokasyonuna karşı mücadele verdiler. İstanbul'da Zeytinburnu ve bunun dışında iki yerde Ocak teşkilatı ve İzmir'de bir şube açmaya muvaffak oldular.

Dr. Hikmet kıvılcımlı bu dönemde «Vatandaş» gazetesini yayınladı. Sadece 3 sayı çıkartılabilen «Vatandaş» günün iç ve dış olaylarını en anlaşılır biçimde ve işçi sınıfı bilimi açısından ele aldı. İlk sayısında **«Vatandaş gazetesinin bir hedefi var. Bizde yazılmayanları yazmak»** deniliyordu.

1957 yılında Vatan Partisi yayınları olarak Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın Kuvayımilliyeciliğimiz ve Siyasetimiz adlı kitapları yayınlandı.

Vatan Partililer, 1957 seçimlerine katılmak için çalışmalara başladılar. Çeşitli bildirilerle Vatan Partisi Programını halkımıza açıklamaya çalıştılar. Eyüp'te, Sirkeci'de, Saraçhane'de ve daha 10 yerde mitingler düzenlediler.

Vatan Partisinin bu çabaları finans-kapitalin elbette hoşuna gitmiyordu. Azgın finans-kapital tahakkümü altında Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın olağanüstü «Almanca konuşma» yeteneğine rağmen DP iktidarı her zamanki finans-kapital oyunu ile Vatan Partilileri susturdu.

Vatan Partililerin 2 yıl boyunca Harbiye ve Selimiye hücrelerinde geçen işkence yılları, baskı, terör ve işkencelerle geçmiş işçi sınıfı mücadelesinin ayrılmaz bir parçası oldu.

Vatan Partisi savaşını «zamansız», «yersiz» bir «deneme» olarak niteleyenlere Dr. Hikmet Kıvılcımlı şu cevabı veriyor:

«Vatan Partisi «ZAMANSIZ» değil 29 Ekim 1954 günü, «YERSİZ» değil aziz Türkiye toprağında, «DENEME» değil davranış ve **düşünce DOKTRİNİ koymuştur. Şimdi, o çeşitleri hiç te azınlık olmayan «BAZI KİMSELER» o doktrinden erkekliğini gidermeye çalışarak KAÇAKÇILIK ediyorlar.»»**

Vatan Partisinin faaliyetinden men edilişinden 2,5 yıl sonra 27 Mayıs politik Devrimi gerçekleşti.

27 MAYIS POLİTİK DEVRİMİ

27 Mayıs politik Devrimini ve Ordu meselesini Türkiye'deki orijinal sınıf ilişkileri açısından değerlendiren Dr. Hikmet Kıvılcımlı, ordunun devrimci gelenek-göreneğinin davranış alanına girmesini 27 Mayıs devrimi ile bir kez daha vurguladı.

1908 meşrutiyet, 1923 Kurtuluş Savaşı ve 1960 27 Mayıs devrimini gerçekleştirmiş olan ordu gençliğinin devrimci gelenek ve göreneğini Dr. Hikmet Kıvılcımlı şöyle dile getiriyordu:

«Niçin olan şeylerin adını koymayalım. En son Birinci Millî Kurtuluş Savaşında olduğu gibi, 27 Mayıs İhtilalinde de, Sosyal Sınıfların yönünde, nereyse bağımsızmışça görüntüler alan bir Vurucu Güç vardır. Bu vurucu güç «Devleti» ve «Memleketi» koruma ve kurtarma sorumluluğunu duyan Antika-Osmanlı «Sünuf'u Devlet»inin (İlmiyye+Seyfiyye+Mülkiyye+Kalimiyye) diye adlanmış Devlet Sınıfları'nın Tarihcil ve Sosyal kalıntısıdır. Bu olumluluk, «kalıntı»dır diye hor görülemez. Zaten hor görene metelik vermez. Pratikte vardır, teoride ister istemez yerini alır.

O Vurucu Güç, belirdiği gibi, en derin ve en geniş Tarih ve Toplum olanaklarına dayanır. (...) Vurucu Güç: Gerici İktidarı, sırası gelince bir gecede vurup düşürebiliyor. Ondan sonrası, öne geçen Öz güç'ün niteliğine kalıyor. Bu nitelik karşı-devrimci ise, Vurucu Güç'ün devrimciliği amortize edilerek güme gider, nitelik devrimci ise Sosyal Devrim yörüngesine oturabilir.»

Türkiye'de ordu meselesini bu şekilde değerlendiren Dr. Hikmet Kıvılcımlı MBK'sine yazdığı «Açık Mektuplarla» 27 Mayıs Devriminin işçi sınıfı yörüngesine oturtulması yönünde çaba gösterdi:

1 Haziran 1960 günü Vatan Partisinden 3 kişilik bir heyet Parti Genel Başkanlığının **«Birinci Mektubu»**nu Milli Birlik Komitesine götürdü. Birinci Mektupta, 27 Mayıs Devrimini gerçekleştirenlere **«Tarihi Gerçeklerimiz»** başlığı altında, bizde ordunun niçin devrimci olduğu anlatılıyordu.

Millî Birlik Komitesi'ne yazılan İkinci Mektupta Türkiye'nin özel ekonomi ayrıntıları belirtildi.

1960 yılı, Vatan Partisi yayınlarından Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın kaleme aldığı 15. Haziran 1956 günü İst. Üniversitesi'ne sunulan ANAYASA TEKLİFİ yayınlandı.

«HÜR BOŞALIŞ» TİP

27 Mayıs Politik Devriminin ılımlı sosyalizme sözde de olsa tanıdığı özgürlükten yararlanılarak 1961 yılında Türkiye İşçi Partisi kuruldu, TİP'in doğuşu Türkiye'de gerçek İşçi sınıfı partisinin kuruluşunu önlemek için finans-kapitalce adeta kışkırtılmıştı. Başta Dr. Hikmet Kıvılcımlı olmak üzere gerçek sosyalistlerin TİP içinde yer alamaması için her türlü lanet damgası ve karantina zorbalıkları durmadan uygulandı.

TİP'in burada sayılamayacak kertede yoğun olumsuzluklarına ve bu olumsuzluklardan soysuzlaştırmalara karşı Dr. Hikmet Kıvılcımlı Eneski Sosyalizmin tepkisini dile getirdi. 1965 yılında Çaltı dergisinde Burjuva Sosyalizminin eleştirisi yapıldı. Ama bu, 1960 sonrası Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın bilimsel sosyalizm adına yapılan soysuzlaşmalara ilk tepkisi değildi; 1965 yılında kurulan Tarihsel Maddecilik Yayınları «Türkiye'nin egemen ekonomi ve toplum yapısını karakterize» edecek incelemeler yayınladı. Dr. Hikmet Kıvılcımlı **«Türkiye'de Kapitalizmin Gelişimi»** adlı eserinde **«Türkiye'de herhangi ciddi bir** Politika **anlayışı için temel olacak Sosyal** Ekonomi ve Sınıf **ilişkilerini»** özetledi.

Burjuva ve küçük burjuva (ABA'cı ve YÖN) sosyalizminden kurtulmak için Türkiye'nin orijinal ekonomi ve sınıf ilişkilerini kavramak gerekti. Dr. Hikmet Kıvılcımlı, bu Ekonomik ve Sosyal yapı orijinalitesinin tarihi temellerini açıklayan teorik çalışmalarını da bu dönemde yayınladı.

ANTİKA TARİHİN PEÇESİNİN KALDIRILMASI: TARİH TEZİ

«Bütün Anadolu kasabalarını kaplamış (yukarıda Finans-Kapitale kul, **aşağıda milyonlarca köylüye** Efendi **kesilmiş)** Tefeci-Bezirgan **sınıfın kökleri** Antika Tarih **te idi. Onun için «Tarih-Devrim-Sosyalizm»** ile **«İlkel Sosyalizmden Kapitalizme İlk Geçiş: İngiltere» adlı** Teorik (yani **uluslararası ölçüde değerlendirilecek** sosyal sınıf **ilişkileri) etüdü»** bu amaçla yayınlandı. Dr. Hikmet kıvılcımlı, Antika Tarihle ilgili araştırmalarının gerekçesini şöyle açıklıyor:

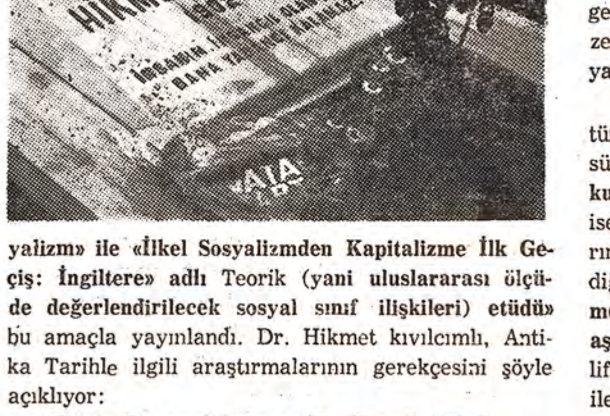

«Böyle bir araştırma neden önemli oldu?

Bugünkü Türkiye'yi anlamak için, onun, dün içinden çıktığı (daha doğrusu bir türlü içinden çıkamadığı) Osmanlı tarihine inmek gerekti. Osmanlı Tarihinin maddesine girince onun İslam medeniyeti'nde bir «Rönesans» olduğu belirdi. İslam Medeniyeti: tıpkı Grek ve Roma Medeniyetleri gibi, Kent'ten (Site'den) çıkmış Antika (kadim) medeniyetlerden **biriydi. İlk Sümer öncesinden (Protosümerlerden) İslam medeniyetine gelinceyedeğin sıralanan antika medeniyetlerin hepsi de: hem birbirlerinin gayri olarak birbirlerinden çıkagelirken, hep aynı gidişi (proseyi) gösteriyorlar ve bir tek kanuna uyuyorlardı.**

Günümüze değin uzanmış bütün problemlerin: sebep-netice zincirlemesiyle nasıl tâ Protosümerlere dek dayanıp çıktığı dupduru anlaşılmadıkça, hiçbir somut(konkret) **Tarih olayı gereği gibi aydınlanamıyordu.**

Türkiye'de ise Tarihi Maddeciliğe inandıklarını iddia edenler genel olarak TARİH ve özellikle de TÜRKİYE TARİHİ üzerinde, bir yabancıdan gelmeyen sabırlı çabaya dayanamıyorlar. O zaman, ağızdan dolma toplar gibi, kulaktan koşma, hele şairane destan düzmeciklerini yahut ünlendirilmiş acaip romantizmleri Tarihle karıştırıyorlar.

«Oysa KLASİFİKASYON bilimi olarak TARİH henüz dünyada kurulmamıştır. Tarihi dünyada gelişi güzel olaylar kırkanbarı: BİRİKİM bilimi olmaktan kurtarmadıkça, geri ülkeler içinde özellikle Türkiye'nin tarihi anlamak güç oluyor. Türkiye Tarihini anlamadan, Türkiye Gerçekliğini anlamak ise, ondan daha güçleşiyor. Bu yüzden teori topal kalıyor. Pratik aksıyor.»

KÜÇÜKBURJUVA VE BURJUVA SOSYALİZMİNE ELEŞTİRİ VE UYARILAR

Evet, «Türkiye'de kapitalizmin orijinal karakteristiği, ancak böyle teorik araştırmalar **bütünü** içinde ve ışığında ele alınırsa tüm kavranabilirdi.» Ama ne yazık ki «Tez: bir zindan kuyusunun yaş ve taş duvarlarına vurulmuş yumruk gibi yankısız kaldı.

O tarihlerde Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın **40 yıl önceki** "Teori - Parti - Strateji - Özgüç - Yedek Güçler - Taktik" **üzerine sistemli araştırmalar derinliklerin derinliğinde yatıyordu. Onları aydınlığa çıkarmak o an için olası değildi. Hiç değilse son çeyrek yüzyılda açıkca işlenmiş** En eski **Sosyalizmin Politika düşünce ve davranışlarından bir yazılı-basılı bölümü olsun, ortaya konulmalıydı. Çünkü yeni kuşaklar, Cumhuriyetin 40 yıllık ekenonomik ve sosyal yapısı üzerine, ısmarlama biçimsizleştirmelerden başka hiç bir şey bilmiyorlardı. Bilmeleri için de sağlı sollu küçükburjuva darkafalılıklarının ve** «beyinsiz iş güzarlıklar»**ın türlü türlüsü sürümlendirilmiş ve sürümlendirilmekte idi.»**

«Denizde buzul dağı gibi kalmış en eski Sosyalizmin, hiç değilse Vatan Partisi **ölçüsünde Politik düşünce ve davranışlarından bir bölükceğizi olsun ortaya konmazsa yeni kuşaklar Türkiye'nin Ekonomi ve Sınıf yapısına dayandırılması gereken günlük Politika örneklerinden yoksun bırakılırdı.** «Siyasetimiz», «Fetih ve Medeniyet» **gibi ideolojik broşürlerle** Vatandaş **gibi gazeteler,** 1957 Seçim kampanyaları, **1957-1960 Savunmalar Kampanyası gibi yazılı geniş belgeler, yığınla Tarih ve Millî Kurtuluş etütleri basılamazdı.** Parti Programları tüzükleri **bekleyebilirdi.»**

«Hiç değilse, Türkiye'de Tek parti ve Çok Parti oyunlarının Ekonomik ve Sosyal iç yüzlerini en pratik biçimiyle özetleyen 'Vatan Partisi Gerekçesi' **(Kuvayımilliyeciliğimiz) alındı. Millî Birlik Komitesine, Vatan Partisi adına ihtilal olur olmaz sunulan açık mektuplar** (...) İkinci Kuvayımilliyeciliğimiz adıyla yayınlandı. Ayrıca günün pratiği bakımından **«Uyarmak için Uyanmalı, Uyanmak için Uyarmalı - Türkiye İşçi Partisine Teklifler»** çıkarıldı.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı, bu kitapçıkda «Meselenin Tarihçesi» bölümünde TİP'deki **«Sırf Amelecilik»** ve **«Aydınlar Partisi»** hastalıklarına işaret etti.

TİP tüzüğündeki en önemli yanlışlara çözümler gösterildi.

Bu çabalarının yanısıra Dr. Hikmet Kıvılcımlı, Türkiye İşçi Partisine üye olmak üzere müracaat etti. Haziran 1967'de Sosyalist Gazetesinde «Vatan Partisi Genel Başkanı Hikmet Kıvılcımlı ile Konuşma» başlıklı yazıda bu çabası ile ilgili olarak Dr. Hikmet Kıvılcımlı şunları söyledi:

«9. Soru: Yanılmıyorsam, önce Vatan Partisini kurmak istediniz. Sonra bilmiyorum neden, TİP'e girmek için müracaat ettiniz. Tezat teşkil eden bu davranışların sebebini açıklar mısınız?»

«Karşılık: Sebebi, tek sözle "NÖTRALİZE" olmamak.. Tekrar edeyim: Vatan Partisi 1954'den beri kuruludur. Ayrıca kurulmaya ihtiyacı yok. Kişi olarak TİP'in temiz ülkücüleri tarafından nasıl ısrarla çağrıldığımı, «sol'u bölmek» görevinden habersiz olanları uyarmaya ve haberli olanları da «kaçakçılık komplekslerinden» kurtarmaya nasıl çalıştığımı «TEZAT» sayıyorsanız, gerçekliğin diyalektiğine bağışlayın.»

TİP ABA'cıları Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın partiye girişini engellediler.

1967 Nisan'ında Dr. Hikmet Kıvılcımlı, SOSYALİST gazetesini yayınlamaya başladı; gazetenin çıkış gerekçesi Doktorun deyişi ile özetle şunlardı:

— «Günlük olayları **ters yorumlardan kurtarmak,**

— «Sosyalizmin bilimi **üzerine alfabetik elemanları kısaca sunmak**

— «27 Mayıs, TİP liderleri, Yön **yönsüzlüğü çevresindeki yanpiri Tabuları kırmak»**

SOSYALİST gazetesi **«Sosyalist** Düşünce ve Davranış alanına Finans-Kapitalin sistemlice yaydığı ve 'küçük burjuva devrimcilerinin' alabildiğine geliştirdiği kargaşalığa teorik ve pratik bir çeki düzen verecek sosyalistler arası konferans çağrısı» yaptı.

Eneski sosyalizmin sözle ve yazıyla yaptığı bütün bu çabalar sağlı-sollu herkesce sıkı sıkıya sansür edildi. Ama Dr. Hikmet Kıvılcımlı Batı'da **«susus kumkuması»** denilen bu davranışa, ne denli **eski** ise, o denli alışıktı. Yorulmadan bıkmadan çabalarını sürdürdü; sosyalist ortamımızın görmezlikten geldiği **«Gelişigüzel hevesle değil; Bir ömür boyu deneme ile özetlenmiş», «Benzerlerince nedense bir türlü aşılmamış», «istenirse her zaman bulunabilen»** tekliflerini, değerlendirmelerini yeni yetişen kuşaklara iletmeye devam etti.

Bunların yanı sıra Dr. Hikmet Kıvılcımlı çeşitli eserlerini kitap ve broşür halinde yayınlamaya devam ediyordu. Aralık 1966 da «Türkçe'nin üreme yolları ve dil devrimciliğimiz» yayınlandı.

Çaltı
SİYASETİMİZ
Sosyalist
TARİH•DEVRİM•SOSYALİZM
KARL MARKS
27 Mayıs ve Yön hareketinin sınıfsal eleştirisi
DEVRİM ZORLAMASI

Dr. Hikmet Kıvılcımlı daha sonra Yeni ve Eneski sosyalist kuşağın TÜRK SOLU ve AYDINLIK dergileri sayfalarında yazdı. Yeni ve Enyeni sosyalist kuşağın TÜRK SOLU ve AYDINLIK çevresinde kümelenenleri de Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın teorik ve pratik çabalarını görmezlikten gelmekteydi. O nedenle değerlendirmeleri Türkiye'nin orijinal ekonomi ve sınıf ilişkileri karakteristiği temelinden yoksun kaldı; Burjuva (ABA'cı) ve küçükburjuva (Yön — Devrim) sosyalizmini altedemedi. Dr. Hikmet Kıvılcımlı bu zaafı gidermek için TÜRK SOLU ve AYDINLIK sayfalarında Türkiye'nin orijinal ekonomi ve sınıf ilişkilerini ortaya koyan, aktüel ulusal ve ulaslararası olayları bilimsel sosyalist açıdan değerlendiren yazılar yazdı. Her biri birer broşür hacmındeki yazıların başlıcaları şunlardı:

«Üretim Nedir», «1. Emperyalist Evren Savaşında Türkiye'nin Trajedisi», «Genel olarak sosyal sınıflar ve Partiler», «Türkiye'de sınıflar ve Politika», «Dinin Türk Toplumuna etkileri», «Çekoslovakya Meselesi», «Kendimize Gelelim: Ya Birleşmek ya Ölüm», «Gençlik-Ordu-Adalet elele», «Deccal Kapımızı Nasıl Çalıyor», «Anarşistliğimiz mi Dağınıklığımız mı?»

«İşçi saflarında, işçi emrinde iktisadî, siyasî pratik TEŞKİLAT işine katılmayan her aydın, vatan ve millet sevgisinde samimiyetsiz veya korkaktır.»

Ama, TÜRK SOLU ve AYDINLIK hareketinin aydın kamuoyundaki gelip-geçici göz alıcılığı yanında Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın bu yoğun ideolojik çabaları «en görünmez yere atılmış bir taş gibi» pek dikkat çekmedi.

Kasım 1968'de İşsizlikle Pahalılıkla Savaş Derneği Kuruldu. Dr. Hikmet Kıvılcımlı; derneğin kuruluşuna öncülük etti, kurucular arasında yer aldı ve derneğin çalışmalarına yol gösterdi.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı, 1970 yılında felsefe çalışmalarının ancak bir kısmını teşkil eden «Metafizik Sosyolojiler»i yayınladı. Aynı yıl, 1960 sonrası sosyalist ortamımızda doğmuş gelişmiş YÖN çizgisinin eleştirisini yayınlamıştı. Gerçi YÖN ölmüştü; ama ana düşüncesi DEVRİM'de sürüp gitmekteydi. **«YÖN (...) daha doğarken, Kadroculuk adını alan bir LUMPEN İDEOLOJİ'nin (Paçavra Fikriyatın) «Devletçiliğimiz» üzerine kıvırdığı süprüntülük düşünceleri, gençliğe ve devrimciliğe neredeyse «Üstad» yönü diye yutturmaya çalışmış»**tı. Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın Otuz yıl önceki **«Kadronun Kadrosu»** eleştirisi kayıp idi. **«Yönün Yönü»** yazısı ise **«27 Mayıs ve Yön hareketinin Sınıfsal Eleştirisi»** başlıklı kitapta yayınlanarak yeni kadroculuk Bilimsel sosyalist açıdan bir kez daha mahkûm edildi. Aynı kitapta 27 Mayıs devriminin bir değerlendirmesi yapıldı. Yine aynı yıl **«Bilimsel Sosyalizm'in Doğuşu: Marks-Engels çağı»** ve Marx'ın 1858'lerde yazdığı GRUNDRİSSE'yi Tarih Tezi açısından yorumluyan **«Toplum biçimlerinin Gelişimi»** yayınlandı.

1970 başlarından itibaren Dr. Hikmet Kıvılcımlı, Dev-Genç üyelerine seminerler verdi.

1970 Eylül ve Ekim aylarında ise Dr. Hikmet Kıvılcımlı, sosyalist ortamımızın en acil ve en can alıcı problemlerine açıklık getiren kitaplarını yayınladı **«OPORTÜNİZM NEDİR?», «HALK SAVAŞININ PLANLARI»** ve **«DEVRİM ZORLAMASI».**

«Oportünizm Nedir?» de Türkiye «sol»unda son yıllarda en çok ve o kerte az anlaşılarak kullanılan **Oportünizm** kavramını açıkladı. Aynı kitapta, Türkiyedeki yarım yüzyıllık **«başımıza Stalin kesilmek aktörlüğü»**, bunun olumsuzlukları, **«Tabu söz, Tabu kişi yok»** bölümünde teşhir edildi. **«Ustalar dururken çırakların anlatışlarını tabulaştırmanın»** yanlışlarına değinildi. Kitabın üçüncü ayrımında **Strateji** ile koparılan fırtınada adeta unutulan **Taktik** problem, ayrıntılarıyla ele alındı. En son bölümde ise TİP'in yanlışlarından nasıl arınacağı anlatıldı.

Ardından **HALK SAVAŞININ PLANLARI**'nda genç kuşağın kafasında çorbaya çevrilen diğer konular işlendi: **«Türkiye halkının teşkilatlandırılması», «Strateji ve Taktik», «Dünya Örneklerinde Strateji», «1. Milli Kurtuluş Savaşında Sosyalizm ve Strateji»** ve **«Türkiye'de Strateji Planı».**

DEVRİM ZORLAMASI'nda ise Yeni ve Enyeni sosyalist kuşağın büyük bir kesiminde etkili olan MDD'ci akımın en güçlü eleştirisi yapıldı. Dr. Hikmet Kıvılcımlı SUNUŞ yazısında şöyle diyordu:

«MDD (Milli Demokratik Devrim) diye bir kaç yıldır süren akım var. Onun tüm tezlerindeki ana eğilim: Kapıkulu Aydınlar içinden bir kesimi heyecana verdi. Tabii o «MDD cilik» ile Marksizm'deki Demokratik Devrim **iki bambaşka şeydirler.** Demokratik Devrim **çok ciddi bir konudur. MDD'cilik: Demokratik Devrim'i dramatize ederken karikatürleştirir.»**

8 Aralık 1970; SOSYALİST tekrar yayına başlar. 12 Mart darbesinden 4 ay öncedir. Finans-kapital «27 Mayıs 1960 devrimi kalıntılarını tasfiye etmek» için vuruşa hazırlanmaktadır. Finans-Kapital içine girdiği bunalımdan AP iktidarı ile çıkamayacağını anlamış, at değiştirmeye hazırlanmaktadır. Sağdaki «Başsız Develik», Finans-kapital'i yeni çözümlere itmektedir.

«Solda Başsız Develik» ise yeni bir görünüm kazanmıştır. 29 Ekim 1970 deki TİP IV. Büyük Kongresi ve Kongreyi terkeden delegelerin oluşturduğu «Proleter Devrimci Kurultay» ile TİP'in yıkılışı kesinleşmiştir. Oysa Dr. Hikmet Kıvılcımlı 1965'den beri gerek teorik, gerek pratik teklifleri ile TİP'in bir işçi sınıfı partisine dönüşmesi için çaba sarfetmekteydi.

PROLETARYA PARTİSİNİN REORGANİZASYONU ÇABALARI

Dr. Hikmet Kıvılcımlı, bu yeni durumda artık TİP dışında çözüm önermektedir. Parola yine proletarya partisinin örgütlenmesidir. Çünkü yine tüm **«olumsuzluklar hastalığının tek ilacı: Proletarya partisi içinde örgütlenmektir.»** Bu aşamada Dr. Hikmet Kıvılcımlı, proletarya partisinin reorganizasyonu için bütün devrimci yuvarların ,grupların derlenişini, yuvarcıklar (mahfiller) anarşisine son verilmesini **«Merkezi Devrimci Derleniş Komitesi»** kurulmasını, bunun altında tüm devrimci grupların **«Devrimci Derleniş Komiteleri»** kurmalarını, bu komitelerin de **«Hak Uyanış Güçleri»** yahut **«Milli Kurtuluş Kuvvetleri»** örgütlemelerini teklif etmektedir. Dr. Hikmet Kıvılcımlı **«Anarşi Yok! Büyük Derleniş!»** çağrısını yapmaktadır.

SOSYALİST, 1971 faşizmine dek yaklaşık 5 ay yayınını sürdürdü. Dr. Hikmet Kıvılcımlı ilerleyen hastalığına rağmen usanmadan, yorulmadan yazdı, konferanslar verdi.

İlerlemiş hastalığına rağmen proletarya partisinin reorganizasyonu problemini yeni yetişen kuşaklara anlatmak ve bu hedef doğrultusunda çalışmak çabasından bir an bile geri durmadı.

Nisan 1971 de Proletarya partisinin reorganizasyonuna teorik ve pratik platform olarak sunulan Vatan Partisi Tüzük ve Programının 2. baskısı yapıldı. Ama artık Faşizm, sosyalistlere, demokratlara, ilericilere balyozunu indirmek üzereydi. Faşizm, bu kezde yarım yüzyıllık işçi sınıfı militanı Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı zındanlara atmak istedi. Ama bu defa bunu başaramadı.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı, 1971 Haziranında yurt

(Devamı 5. Sayfada)

KIVILCIMLI'NIN KALEMİNDEN...

hazırlığı. Gelen gizli emir: "Şimdilik derslerinize çalışın!."

Gece yarısı 101 pâre topla Cumhuriyet ilânı. Cumhuriyetçi Terakkiperver Fırkası. Vazife Gazetesi. Orak Çekiç Dergisi. Akaretlerde Parti Kongresi. Aydınlık Dergisinin Özel Gençlik Nüshaları. Orak Çekiçli postalar. Roza Lüksenburg ile Karl Libnekt'i flütle anış. İhbar. 1925 yılı Tıbbiyeyi bitiriş. İngilizle Musul meselesi. Birinci Şark İsyanı: Şeyh Sâid. Türk Ocağında söylev. Tophane Bekirağa Bölüğüne "Kapital" ile giriş. Ankara İstiklâl Mahkemesi. "Tarikat'ı Selâhiye". "Silk'i askeri". "Zât'ı şâhânenin atabei ülyasına" suikast maddesi. 10 yıl kürek.

Ne sıraları, ne günleri sezinlemez batıp çıkmalar. 1928 yılı yeniden "Düyûn'u Umumiye" borçları. "Gitsinler Sultanlarından alsınlar. Demokraside mebus tayin edilmez." İzmir'de, "Ameleden adamları iktidara getirmek" suçu. 4 yıl, 6 ay 15 gün. Siverek yerine: Afyon - Konya - Adana - Müslimiye - Mardin - Diyarbakır yoluyla: "Elaziz Kürdistan'ın Payitahtıdır" ve "Alfabesinden cebr'i âlâsına değin" sosyalizm.»

1935 YILI MARKSİZM BİBLİYOTEĞİ YAYINLARI'NDAN ÇIKAN TERCÜMELERDEN

1 — Gündelikçi İş ile Sermaye (Marks), 3 — Karl Marks'ın Hayatı Felsefesi Sosyolojisi (Lenin), 4 — Karl Marks'ın Ekonomi Politiği Sosyalizmi Taktiği (Lenin), 5 — Ludwig Feuerbach Klâsik Alman Felsefesinin Sonu (Engels), Kapital (Marks) vs...

ÇIKAN TELİFLERDEN

2 — Edebiyatı Cediyde'nin Otopsisi, 5 — Türkiye İşçi Sınıfının Sosyal Varlığı, 7 — Emperyalizm Geberen Kapitalizm, 8 — İnkılâpçı Münevver Nedir? 9 — Marksizm Kalpazanları Kimlerdir?, Marks - Engels'in Hayatları, Demokrasi Türkiye Ekonomi Politikası.

1938 Donanma Kor. Askeri Mahkemesinin ilânı: «İşbu kitaplar, erbaşlar tarafından okunmuş ve benimsenmiş ve bu hâl ilerde Donanma disiplinini sarsıcı mahiyette görülmüş olmakla kanaati vicdaniyeyi tamme ile» 15 yıl.

1954 yılı Türkiye Filipin'lerden geri. Kuvayımilliyeciliğimiz (Gerekçe), Vatan Partisi'nin kuruluşu, Tüzüğü, Programı, Siyasetimiz, Soğan Ekmek Kongresi, 1957 Seçim Kampanyası, İslâm Hümanizması üzerine Eyüp söylevi. İlkin dini siyasete alet etmekten, sonra Vatan Partisi'ni kurmaktan Harbiye Kumandanlık hücrelerinde 6 ay aralıksız bir tek gün gün ışığı görmeyiş. 2. yıl Sultanahmet aydınlık cehenneminde tutukluluk. Beraet, Münire annenin ölümü.

1960 yılı Millî Birlik Komitesine Açık Mektuplar. Anayasa Projesi. 1965: Tarih Devrim Sosyalizm, İlkel Sosyalizm'den Kapitalizme İlk Geçiş: İngiltere, Türkiye'de Kapitalizmin Gelişimi, Birinci ve İkinci Kuvayımilliyeciliğimiz.

MÜCADELE TARİHİNDEN BELGELER

Arkadaşlar!..

Bir işçi kardeşiniz sizinle konuşabilmek fırsatını bulduğundan dolayı ömründe ilk defa bahtiyar oluyor.

Hepiniz biliyorsunuz ki, hiç bir işçi bugün aldığı ücret ile hayat pahasına tahammül edemiyor. Günde 4 lira ile çalışanlarımız var. Bakarsanız ben halime şükretmeliyim. Çünkü, gündeliğim 10 liradır. Tatillerle vergiler çıkınca ayda elime 200 lira geçer. 50'sini çık oda kirasına... 150 lira ile beş nüfuslu bir aileyi ben nasıl geçindireyim? Aç yaşıyoruz arkadaşlarım, aç yaşıyoruz... Çok çocuklu ailelere ev de vermiyorlar. Haddinse kirayı bir gün geciktir.. Ne yapalım? Çocuk yetiştirmiyelim mi? Öyle ise niçin evleniyoruz? Bu da mı bize haram oldu?..

Evet kardeşlerim, işçiye her şey haram.. Yalnız, bezirgânların Partilerine rey vermek helâl.. 4 sene daha ensemizde boza pişirsinler diye elimizle onları sırtımıza bindirelim, öyle mi? Yağma yok.. Maymun gözünü açtı. İşçi uyanıyor. Onun bir Partisi var..

Biz işçiler bir tutunacak dal aradık. Onu kendi içimizde bulduk. Elbirliği ile bu Partiyi kurduk.

Arkadaşlar, 4 senedir programımız ortadadır. Gazeteler bizden bahsetmezler. Millî yükselişimizin çarelerini gösteren teklifleri gazetelere kaç defa gönderdik. Yazmadılar. İşlerine gelmiyor. Bu sebeple sizler Vatan Partisini şu kısacık seçim günlerinde tanıyacaksınız. Bir kere tanıdıktan sonra bizden ayrılamazsınız. Çünkü menfaatleriniz bizimle beraberdir. Beylerin, paşaların Partisi: beyleri, paşaları refaha ulaştırır. Siyasetlerinin çarkı ona göre ayar edilmiştir. İşçiyi ve fakir köylüyü ancak kendisi gibi işçilerin ve köylülerin Partisi elinden tutarak refaha kavuşturabilir.

Arkadaşlarım!

Biz hem aç çalışıyoruz, hem baskı altındayız. Haklarımızı arayamıyoruz. Bir İş Kanunu var. Zümrüdü anka kuşu.. Biz İş Kanununa başvurunca işveren hırslanıyor. İşçiyi bir bahane ile işinden çıkartıyor. Üç işçi tesadüfen işi bırakmak istese, hemen grev yaptığına hükm olunuyor. Kanunî tâkibata uğruyor. Fakat, işveren kısmî veya tamam işi tatil ettiği zaman buna ses çıkarılmıyor. Halbuki grev gibi lokavt, yâni işverenin işi tatil etmesi de yasaktır. Fakat işveren yaptığı lokavta daima bir bahane bulup kendini haklı çıkartıyor.

Arkadaşlar, grev faydalı bir şeydir. Bundan niçin korkuyorlar?.. Avrupa'da makinelerin ilerlemesi, işçilerin greve başlamasile başlar. İşveren, işçinin istediği ücreti vermeğe mecbur olunca maliyet yükseldi. Diğer fabrikatörlerin rekabeti önünde, işveren, yeni icat makine ile üç işçinin yapacağını bir işçiye yaptırdı. Bu suretle izafî fazla kıymet kazandı, rakiplerini geçti. Rakipleri de daha yeni makine kullanarak onunkinden az işçi kullandı. Bu minval üzere sanayi terakki etti. Makine devri aldı yürüdü.

Demek ki, Avrupa da, açlığa ve yokluğa tahammül etseydi, hem işçi nesli kırılır, bozulurdu; hem işin kalitesi düşerdi, hem sanayi ilerliyemezdi. İşte bugün memleketimizde aynı hal olmaktadır. İşçiye grev hakkı verilmediğinden işçi işi bırakmak suretile ücretini yükselttirememektedir. Gıdasızlıktan, yaşama darlığından birbirinin boğazına sarılmaktadır. İçkiye, kumara müptelâ olmaktadır. İşin kalitesi düşmektedir. Sanayiimiz ilerliyememektedir.

Bazı partiler grev hakkı vereceklerini ilân ediyorlar. İnanalım mı? hayır.. Veremezler.. Vaitlerinde bile yalanları sırıtıyor. Grevi bin bir türlü şarta bağlıyorlar. Grev ancak, kayıtsız ve şartsız verilebilir. Sanayiimizin ilerlemesi için grev şarttır. Grevin muvaffa kolması için sendikaların serbest inkişafı şarttır. Bunlara mani olanlar memleketlerine fenalık yapıyorlar. Ülkelerini sanayisiz bırakıyorlar. İşçilerinin neslini kırıyorlar. Milleti başkalarına muhtaç ediyorlar.

Vatan Partisi, grev hakkını ve sendika serbetliğini kabul etmekle işte böyle büyük bir vatan vazifesini üstüne almış bulunuyor.

Yaşasın işçi sınıfı, yaşasın milletim..

CHP Küçük Kurultayı

(Baştarafı 1. Sayfada)

lerinin «yurtsever» tabanları, yöneticilerine karşı uyarılıyor. Ve bu yüzden de, halka güvenip halk ile birlikte devrimci bir muhalefet ile MC yi devirmeye girişmek yerine, Parlamento kulislerinde «yurtsever», «vicdanlı» MC'li parlamenter avına çıkıyor. Boşuna zahmet. «Ava giden avlanır» derler. Onların vicdanları da, dinleri de, imanları da paradır. Para ise, parababalarında olduğuna göre, onlar parababalarına kul köle olmakta sonuna kadar «vicdanlı»dırlar. Böyle bir soysuzca muhalefet anlayışı CHP'nin sağa kayışının en belirgin örneğidir.

CHP, MC'nin faşist baskılarına karşı, azgınlaşan hayat pahalılığına karşı, halkın devrimci eylemlerinden korkuyor. Halkın sokağa dökülmesinden, mitinglerle, yürüyüşlerle MC'yi protesto etmesinden ürküyor. Çünkü halkın, bu tür eylemlere giriştiğinde CHP'yi aşacağını çok iyi biliyor. Ve bu yüzden de tarihsel görevi **«fren»** rolünü oynamaktan da hiç çekinmiyor. **«Siyasal mücadelenin parlamenter demokrasi çerçevesi dışına kaymasından doğabilecek sakıncaları görebilen herkesi ve her kuruluşu, meclisteki düğümün bir an önce çözülmesine katkıda bulunmaya çağırıyoruz.»** (Kurultay bildirisi) sözleri CHP'nin parlemento dışı halk eylemlerinden ürktüğünü kanıtlamıyor mu?

«CHP, demokratik muhalefetini etkin bir biçimde yaparken devletin ve demokrasinin korunmasına her zaman olduğu gibi özen gösterecektir.» (Keza). Hangi demokrasiyi? Hangi devleti? CHP'nin sınıflar üstü demokrasi ve devlet anlayışı burada yine sırıtmaktadır. CHP, parababalarının pahalı, lüks baskıcı devletini korumaya, MC'nin bin bir türlü baskı, terör, siyasal cinayetlerle yürüttüğü «finans - kapital demokrasisi»ni korumaya gönüllü asker. CHP'nin kastettiği demokrasi bu olmayabilir. O zaman da olmayan bir şeyi korumaya niyetlenmek durumuna düşerler. Ancak bütün bunlar işin kılıfı. CHP'nin asıl amacı: demokrasiyi v.s. koruma bahaneleriyle halkın devrimci muhalefetini **sınırlandırmak** çabasıdır.

Bütün bunlara paralel olarak, CHP, sosyalistlerle somut bir ittifaktan yan çizmektedir. Bu mesele, yuvarlak laflarla geçiştirilmekte, «şiddet eylemcileri», «demokrasi kuralları dışına çıkan sollar» gibi bahanelerle araya kalın çizgiler çizilmeye çalışılmaktadır. Dolayısıyla da finans - kapital'e yeşil ışık yakılmaktadır. Sosyalistlerin dağınıklığının getirdiği zaaf, CHP'ye gerekçe olabilmektedir. Gerçekten sosyalist partilerin birleşerek bir «sosyalist blok» oluşturamaması, tutarsız CHP'nin böyle bir ittifaktan yan çizmesine temel neden olmaktadır. Dolayısıyla da sağa kayış kaçınılmazlaşıyor.

Gençlik Ve...

(Baştarafı 6. Sayfada)

formunu benimsemek gerekir. Revizyonistleri de menşeviklere benzetebiliriz. Ama şunu unutmamak gerekir ki menşevikler ve bolşevikler şubat devrimine kadar çarlığa karşı ittifak içindeydiler.

DGDF'li ve İGD'lilerin birbirleriyle ittifakı reddedişinin kaynağında, örgütlenme önerilerinin yanlışlığı yatıyor. Her ikisi de ilerici gençliğin kitlevi örgütleri olduğunu iddia ediyor. Gerçekte her ikisi de ilerici yelpaze içinde, belli çizgilerin tarafları gençleri örgütlemiştir. Bu arkadaşların öncelikle bu durumu bilince çıkarmaları gerekiyor.

Peki ilerici gençliğin birliği nasıl sağlanabilir? Bu sorunun cevabını GSB'nin önerilerinde arayalım.

GSB

Bugün GSB'li arkadaşların çoğu İGD içinde yer alıyorlar. Peki İGD'nin gençlik örgütlenmesine ilişkin görüşleri daha mı doğrudur? Hayır. Henüz GSB'nin önerileri aşılmış değildir. Bu durumda GSB'liler İGD'ye girerek gençlik örgütlenmesine ilişkin görüşlerinden gerilemiş sayılabilirler. Yukarıda bir bölümde kısmen değinildiği gibi, onları İGD'de örgütlenmeye iten İGD'nin gençlik örgütlenmesine ilişkin önerilerinin daha doğru olması değil. Parti sorununda içinde bulundukları çıkmazdı. Parti konusunda belirsizliklerini çözme çabası yarım atılmış bir adım olarak kalınca, onları, daha önce eleştirdikleri, pratik önerilerle yanlışlığını gösterdikleri İGD'ye girmeye yöneltti. Ve bu durum onların daha önceki önerileriyle çelişen örgütlenme ve davranışa girmelerine yol açtı.

«Sosyalist Gençlik» gazetesi, Türkiye'de, 1960 sonrası yayınlanmış gençlik organları içinde en başarılı, en tutarlı ve en örnek olanıdır. Onların GSB deneyi hazmedilmeden, olumlu mirası kavranmadan, tutarlı bir sosyalist gençlik örgütlenmesi düşünülemez.

Bu nedenle bu arkadaşların gençlik örgütlenmesine ilişkin yazılarını şimdilik bir hareket noktası olarak kabul etmek gerektiği düşüncesindeyiz.

Yalnız şunu not edelim: Nasıl bugün gerek İGD, gerek DGDF kendilerine ilerici gençliğin örgütleri demelerine rağmen soyut bir ilericilik ve yurtseverlik olmadığından belli siyasi çizgilerdeki gençlerin örgütleri iseler, ve kendilerini ilerici gençliğin örgütleri olarak nitelemeleri nasıl bir yandan gençliğin birliğini bozmakla birbirlerini suçlamalarına yol açıyor; bu tür nitelemeler muhtevanın biçime feda edilmesi anlamını taşıyorsa, ilerde kurulabilecek herhangi bir sosyalist gençlik örgütünü, başka bir sosyalist gençlik örgütünü .bölücülükle suçlaması da aynı anlamı taşır. Çünkü pek çok sosyalist eğilimler, partiler var ve bunların kendi görüşlerindeki gençleri örgütlemeye çalışmalarından daha doğal bir şey olamaz. Bu durum bilince çıkarılmalı ki kördöğüşü olmasın.

GSB'li arkadaşların örgütlenme önerileri zengin bir deneye dayanıyor, ayrıca çeşitli gençlik örgütlerinin çalışmalarında çıkan deneyleri de ellerinden geldiğince sistemleştirmeye çalıştıkları belli. Bu nedenle ufak tefek kusurları varsa da önerilerini olduğu gibi almayı gerekli görüyoruz. İyi bir hareket noktası vermekte ve şimdiye kadar daha iyisine rastlamadık.

(Devamı Gelecek Sayıda)

DİSK'i Parçalama Oyunlarını Bozalım

(Baştarafı 1. Sayfada)

ları, R. Güven'leri **«kumarbaz, hırsız, ve uzlaşmacı»** ilân ediyorlar. Oysa diğer yandaki sendikacıların **kumarbazlıkları, hırsızlıkları,** özellikle de **uzlaşmacılıkları** dörtler Cephesindekilerden daha az değildir. İlerleme çizgisi aklınca TAKTİKA yapıyor (!) Oysa sadece ve sadece Türkiye İşçi Sınıfı hareketine telâfisi zor zararlar veriyor.

DİSK'teki 7 **uzman-personel**'in tasfiyesi, sosyalistlerin tasfiyesi midir? Böyle diyenler M. Kılınç Petkim-İş'in başına geçip, sekreterlerden odacısına varıncaya dek tüm uzmanları tasfiye ettiğinde, yerlerine CHP'lileri getirdiğinde niye susmuşlardı?

Herşeyden önce biçim yönünden mesele, **tayinle gelmiş personelin, yine tayinle gidişidir.** Öz yönünden ise gansgter sendikacıları kullandıklarını, TAKTİKA yaptıklarını zanneden bu uzmanlar, **sosyalistlerin DİSK'ten tasfiyesinde, sınıf uzlaşmacısı politikanın yürütümünde, sendika ağalarına sosyalist maskesi olmak görevini görmüşlerdir;** şimdiyse kimi sendikacılarla tarihi görevleri bitti kabul edilip tasfiye edilmektedirler. İşte bütün bunların üzerine 4 sendikanın DİSK'ten kopması, DİSK'te ikili yönetimin gerçekleşmesi pahasına kaos yaratılmaktadır. Bu kaostan, tozdan, dumandan kimlerin yararlanacağı ise açıktır.

GİDİŞ DİSK'İN İTİBARININ SARSILMASINA, BÖLÜNMEYE DOĞRUDUR

DİSK Genel Başkanın yangından mal kaçırırcasına yapmak istediği kongrenin tarihini 21 Ekim olarak tespit etmesi, DİSK yönetim kurulunun ayrı toplantılar yaparak farklı kararlar alması, Tüzükçül hiçbir vasfı olmayan 9 Ekimdeki **«Sohbet Toplantısı»**nın, **«DİSK Genel Temsilciler Meclisi»** olarak tanıtılması... Basında, Radyoda çıkan demeçler, TERCÜMAN'ın provokatif yazıları, HÜRRİYET'in provokasyon soruları...

Kaos sadece DİSK içinde de değildir; Sohbet toplantısında UDC, UDC haykırışları arasında TİP ve TSİP hainlikle suçlandırılarak, kaosun boyutları geliştirilmek istenmektedir. Yine gündemde TÖB-DER olayı da vardır...

Özetle DİSK'teki buhran, kontrollü olarak yoğunlaştırılmakta, DİSK'in itibarı sarsılmakta, DİSK'e üye olan olmayan tüm işçilerin sendikal örgütlerine güvenleri zedelenmekte, demokrasi cephesinin önemli bir mevzii olan DİSK zaafa uğratılmaktadır.

Bu **«buhran»**la varılmak istenen bir diğer hedef te şudur: Dörtler gibi açığa çıkmış, sosyalist ortamca da, tabandaki işçilerce de iplikleri pazara çıkmış gangsterlerin tasfiyesi, bunların yerine gelecek kadrodaki Türkler, Işıklar, Karaca, Ertürk vb. gibilerin sicillerinin temize çıkması **«Sol» - «sosyalist»** maskesi Dörtler gibilerinin gangsterliklerini gizleyememektedir.. Ama şu anda gerek sosyalist (!) lik maskesi, gerek Ulusal Demokratik Cephe (!) yi savunma yaftası, günahları Dörtler'inkinden hiç te az olmayan sendikacılara prestij sağlıyabilecektir. İşçi sınıfımızın devrimci bilinci, insiyatifi ve teşkilatlanma ruhu bu sendikacılarca daha güçlü bir şekilde amortize edilebilecektir.

SONUÇ: NE YAPILMALI?

DİSK'in bütünlüğü savunan, DİSK'in demokrasi cephesindeki yerinin öneminin bilincinde olan, Finans-Kapital provakasyonlarını kavrayan tüm sosyalist-demokrat ve yurtsever güçler, DİSK'İN TÜM SENDİKALARININ TEMSİL EDİLECEĞİ, TÜM DELEGELERİNİN KATILACAĞI BİR OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULUN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN ÇABA SARFETMELİ, DİSK'in içine düştüğü ve onu zaafa uğratan bu bunalımdan kurtulması için mücadele etmelidirler.

Bu kaosa, **«DİSK'in iç işleridir»** diye kayıtsız kalınamaz. Tüm sosyalist partiler, güçler, kuruluşlar, kişiler, demokratik örgütler DİSK'in bölünme, zaafa uğratılmasına karşı kararlı mücadele etmeli, olaylara seyirci kalmamalıdırlar. Yoksa sonunda kazanan Finans-Kapital, kaybeden işçi sınıfı ve halk olacaktır.

Seyran Emekçi Kadınları

(Baştarafı 6. Sayfada)

olarak katılan Seyran emekçi kadınları kongreye geldiklerinde Yönetim Kurulu'nun bir üyesince, «bu tip kadınların burada yeri yoktur» denerek dışarı atılmak istenmiş; hatta bir Yönetim Kurulu üyesi içeri girmek için direnen kadınlardan birini dışarı attırmak için polisten yardım istemiştir.

Ayrıca bunlarla da yetinilmemiş;kadınları konuk olarak içeri sokmak isteyen arkadaşlarımıza devrimci ahlâka uymayan davranışlarda bulunulmuş ve bir arkadaşa yönetimce «senin işin bitmiştir» deme noktasına kadar varılmıştır. Kongre öncesinde olduğu gibi İKD yönetimi, kadın örgütümüzü geliştirmeme pahasına da olsa; tekellerinde tutmak için «Aşırı Merkeziyetçi» ve diğer görüşlere «siyaset yasağı» koyma tavrıyla Devrimci Kadın Örgütü anlayışlarını bir kez daha sergilemişlerdir.

Bir yandan kadın hareketinin yığınsallaşmasından bahsedilirken ve bunun için mahallî çalışmalara ağırlık verilmesi gerekliliği savunulurken; derneğe sempatizan olan emekçi kadınlara yapılan bu davranış; onları harekete kazanmak yerine bir adım geriye götürmüştür. Yönetimin kendi grupçul zihniyeti sonucu; emekçi kadınlarla olan ilişki —ayrı siyasetten olmalarından dolayı— heba edilmiştir.

Kongre sırasında gündemdeki konukların konuşmasıyla ilgili madde kaldırılmıştır. Daha sonra seçilen divanca kendi görüşünde olmayan üyelerin konuşmasına müdahale edilmiş ve şimdiye kadarki çalışmalarda olduğu gibi örgütümüzü geliştirecek eleştiri ve öneriler «bölücülük» demagojisiyle susturulmak istenmiştir.

Örneğin Divan Başkanı «Demokratik Merkeziyetçi» grubundan söz alan bir arkadaşa UDC'yi eleştirmek isteyince «UDC tartışmasının yeri burası değildir» demiş; buna rağmen UDC savunuculuğu yapan bir üyenin yarım saatten fazla hiç müdahale edilmeden UDC'yi anlatmasına izin verilmiştir. Daha sonra Divan Başkanı, «Demokratik Merkeziyetçi» ve «Birlik İçin Mücadele - Mücadele İçin Birlik» grubundan gelen önergelerin bir kısmını okumadan geçiştirmiş, kendi görüşüne ters düşen önergeleri lehte ve aleyhte konuşma hakkı verilmeksizin oylamaya sunarak kongrenin iradesini çiğnemiştir.

Bütün bunlarla da yetinilmemiş kongrede yönetim görüşünde olanlarca «yeterlilik önergesi» verilerek konuşma hakkı sınırlandırılmış ve böylece önerge öncesi alınan konuşma hakları kullandırılmamıştır.

Kongre öncesi «Demokratik Merkeziyetçi» grubuyla birlikte emekçi kadınların en geniş birliğinin sağlanması doğrultusunda görüşülmüş, ancak olumlu bir noktaya varılamamıştır.

Sonuç olarak kongre; işçi ve emekçi kadınların en geniş birliğinin sağlanması doğrultusunda ileri bir adım olması gerekirken, geriye atılan bir adım olmuştur.

Gene kongre; İKD'nin aşırı merkeziyetçi ve alabildiğine anti - demokratik işleyiş çemberi kırılmadıkça; emekçi kadınların yığın örgütü haline gelemeyeceğini bir kez daha göstermiştir. Bunun bilincinde olan bizler İKD'deki bu çemberi kırıncaya kadar ve kadınların mücadelesini işçi sınıfı mücadelesiyle bütünleştirmek için mücadelede kararlıyız.

Çünkü toplumumuzun yarısını oluşturan kadınlarımız ön saflarda görülmedikçe sosyal devrimlerde oynadıkları yaman rol bilinçlice kavranmadıkça, işçi sınıfının gerçek kurtuluşu —SOSYALİZM— gerçekleşemeyecektir.

İşçi ve emekçi kadınların işçi sınıfının mücadelesiyle bütünleştirmek doğrultusunda bilinçlendirilmesi için ileri!

Yaşasın Faşizme ve Sömürüye Karşı Kadınlarımızın Mücadelesi!

Vatan Partisi Ankara İli

(Baştarafı 6. Sayfada)

geçmeyi planladıklarını belirtmiştir. Genel Başkan M. Özler, finans-kapitalin 1958 ve 1970 krizlerinin arkasından gelen 27 Mayıs ve 12 Martlardan dersler çıkartma çabasında olduğunu, bu nedenle CHP-AP koalisyonunu gündeminde tuttuğunu ve Halk Cephesini provoke etmek için CHP Küçük Kurultayındaki sağa kaymaların ve yığın örgütlerini böime çabalarının sürdürülmek istendiğini belirtmiştir.

M. Özler bugün devrimcilerin önünde en önemli görevin Halk Cephesini örgütlemek olduğunu, Halk Cephesinin örgütlenmesinin nereden başlaması gerektiğini anlatmıştır. M. Özler konuşmasının son bölümünde Vatan Partisinin kısa gelişimine, kendi bünye sorunlarına değinmiş ve Vatan Partisi'nin Halk Cephesinin örülmesinde taş olmayı başaracağını söylemiştir.

M. Özler'in konuşmasından sonra, TİP Ankara İl Örgütü adına Kumbasar kongreye başarılar dileyerek «Vatan Partisinin emperyalizme ve faşizme karşı başarılı mücadelesini kutlarız» demiştir.

Devrimci Derleniş Gazetesi adına Ahmet Kale konuşmuş ve «kongrenin Dr. H. Kıvılcımlı'nın ölüm yıldönümünden iki gün önceye rastlaması anlamlı bir olaydır.» demiş ve Türkiye sosyalist ortamının dağınıklığına değinmiş ve dağınıklığa karşı «Anarşi Yok Büyük Derleniş» in gündemde olduğunu, bunun için Derlenişin yolunu tıkayan her türlü oportünist engele karşı dövüşlerini kararlıca sürdüreceklerini belirtmiştir.

Konuklardan İstanbul İl Sekreteri Şirin Cemgil:

Vatan Partisi 1. Büyük Kongresine kadar; «eneski sosyalistlerin partiye her olumlu yaklaşımlarını derebeyi sosyalistlerinin nasıl geriye püskürtmek isteyip, dükkan pazarlıklarını hatırlamak gerekiyor. Ve yine tüzük gücünün derebeyi sosyalistlerine kanımız pahasına kabul ettirdiğimizi bir kere daha hatırlamak gerekiyor. Derleniş deyip, Derleniş tepelemelerini hatırlamak gerekiyor. Bütün bu talihsiz fakat sosyal determinizmin bir ürünü olan olaylardan sonra erişilen proletarya sosyalizminin partili mücadele çizgisinin resmileştirilmesinin önemini yeniden vurgulamak gerekiyor. Tüzüklü, programlı dövüşmenin ne demeye geldiğini her geçen günün bize daha iyi anlatmakta olduğunu hatırlamak gerekiyor. Budur bizim gücümüz. Yıllarca tüzüksüz, programsız mücadelenin akıntıya kürek çekmek olduğunu, başlanılan noktaya gelindiğini, yakın tarihimiz bize gösterdi.» demiştir.

Kongreye Vatan Partisi Bursa İl Örgütünden, Türkiye Emekçi Partisinden, ve çeşitli kooperatiflerden, grevci işçilerden ve yığın örgütlerinden gelen mesajlar okunarak devam edilmiştir.

Yönetim Kurulunun faaliyet raporunu okumasından sonra delegeler, Parti ve memleket sorunlarına değinerek, partinin örgüt ve politika sorunlarındaki hatalarının bilince çıkmasını sağlayan eleştiriler ve tartışmalar yapılmıştır. Yapılan bu eleştirilerin sonunda İl Yönetim Kurulunun ve Merkez Komitesinin yapması gereken çeşitli politik görevler Kongre kararları haline getirilmiştir.

Seçilen Ankara İl Yönetim Kurulu, Selçuk Eralp Başkanlığında, Turhan İçli, Faik Kayagil, Turgay Gülbağ, Hülya Kayaalp, Senihi Kitapçı ve Sadık Gökçen'den oluşmaktadır.

Kongre işçi sınıfına yakışır bir olgunlukla yürütülmüştür.

Açık Mektup

(Baştarafı 1. Sayfada)

dikalar içinde, bileğinin hakkına döğüşmesi, siyasi propagandasını yapabilmesi savunulmalıdır. Böylece, **TASFİYECİLİK** deşifre edilip, birlik içinde mücadele ilkesi hayata geçirilmiş olabilecektir.

Ve unutmayalım ki, kendi sınıf ideolojisine sarılıp siyasi mücadelesini yürüten işçi sınıfı, artık bu beyleri sırtında uzun bir süre taşımayacaktır. Burjuva ideolojileriyle başlarının bağlanmasına müsaade etmeyecektir.

Finans Kapital provokasyonlarını kavrayan tüm SOSYALİST - DEMOKRAT - YURTSEVER Güçler: DİSK'in içine düştüğü ve onu zaafa uğratan bu bunalımdan kurtulması için hep birlikte mücadele edelim. Bu kavga DİSK'in iç işleridir diye seyirci kalmayalım.

Oynanan bu oyuna **DUR** demek gerçek Demokrasi savaşçılığının, faşizme karşı döğüşen kaçınılmaz bir gereğidir. Saygılarımızla

Vatan Partisi Gen. Bşk. M. Özler»

İnciraltı

(Baştarafı 6. Sayfada)

mur, soğuk dinlemeksizin iki aydır olayı protesto etmektedir.

Öğrenciler protestolarını halka da duyurmak için bildiriler dağıtmışlar, afişler yapıştırmışlar, ve en sonunda geçtiğimiz bir ve iki Ekim günleri İzmir'de iki yürüyüş düzenlemişlerdir.

Öğrenci gençlik içindeki çeşitli Sosyalist eğilimler (ki bunların sayısı oldukça fazladır.) bilhassa birbirine yakın-birbirinden çıkmış eğilimler başçekmek iddialarından dolayı anlaşamıyarak iki ayrı yürüyüş tertiplediler. İlk günkü bin-binbeşyüz kişilik yürüyüşün başını, Dev-Genç, ikinci günkü yaklaşık ikibin kişilik yürüyüşün başını ise DİÖD (Demokratik İzmir Yüksek Öğrenim Derneği) çekti.

Heriki yürüyüşte de sloganlar aşağı yukarı aynı idi. Bir yanda yurtların kapatılması protesto edilirken, diğer yanda da bundan ayrı düşünülemiyen «KATİL İKTİDAR», «FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA» ve «KAHROLSUN EMPERYALİZM» sloganları ençok bağrılan sloganlar arasında yer alıyordu.

Eğer iki değilde bir ortak yürüyüşte anlaşılabilse idi protesto eylemi daha güçlü boyutlara ulaşabilirdi. Nevarki o bir türlü üstesinden gelinemiyen «baş olma» sevdaları bunu engellemiştir.

Devrimci gençlik bu sekter tutumlara meydan vermemeli ve giderek dozunu arttıran Faşizan uygulamalara karşı saflarını sıklaştırmalıdır.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın Hayatı

(Baştarafı 4. Sayfada)

dışına çıktı. Bu çıkış Dr. Hikmet Kıvılcımlı'ya proleterya partisinin reorganizasyonu hedefi doğrultusunda, yurt-dışındaki göçmen grubu ile hesaplaşma olanağını yeniden verdi.

Bu hesaplaşma, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın bıraktığı yerden ulusal ve uluslararası planda devam edecektir.

Bu, sadece bir vasiyetin yerine getirilmesi değil, aynı zamanda işçi sınıfı partisi olma sorumluluğunun bir gereği olacaktır.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın fizik varlığı 11 Ekim 1971'de Yugoslavya'nın Belgrat şehrinde aramızdan ayrıldı; ama onun muazzam teori ve pratik hazinesi işçi sınıfının emrinde dövüşüyor, dövüşecek...

Hayatı, Türkiye İşçi Sınıfının siyasi hareketinin tarihinden ayrı düşünülemeyecek olan bir devrimciyi anlatmak elbette 20-30 sayfanın işi olamaz. Hele o devrimci, Dr. Hikmet Kıvılcımlı gibi proleteryanın politik mücadelesinin her anında yerini almış, görevini üstlenmişse ve o devrimci Dr. Hikmet Kıvılcımlı gibi «Devrimci teorisiz, devrimci hareket olmaz» öğüdünü lafta değil, işte kavramış ise, Kıvılcımlı'yı anlatmak elbette zor iş olacaktır.

Kendi kaleminden şu bir kaç cümle pratik dövüşünün yanısıra, onun teorik çalışmalarının anlamını ve boyutunu en özlü bir şekilde verir:

«Lenin «Devrimci teorisiz devrimci hareket olmaz» der. Teori'nin ise, her ülkedeki Ekonomi, Sınıf ve Politika ilişkilerinin orijinalitesini kavramakla başlayacağını sık sık belirtir.»

«Türkiye'de elli yıldır, pratik dövüşün her basamağında, sosyal orijinalitemizin Tarih, Ekonomi ve Politika açısından araştırmasını yaptım. 40'a yakın Türkçe yayınlanmış kitaplarım ve 100 cilde yakın yayınlanmamış yazılarım ana çizilerinde hep o Marksist-Leninist çabalarla doludur. Türkiye'de Marksist-Leninist geçinen başka hiç kimsenin, —klâsik Marksizm ve Leninizm çeviri ve aktarı parçaları dışında— Lenin'in öğüdüne uyduğunu görmedim.»

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın buraya kadar belirttiklerimizin dışında yayınlanmamış teorik çalışmalarına ait şu çok kısa özet O'nun teorik çalışmasının boyutları konusunda az da olsa bir fikir verecektir.

YOL: Partide Konaklar ve Konuklar, Parti ve Fraksiyon, İhtiyat Kuvvet; Milliyet Şark Meselesi, Taktik Ana Halkası: Legaliteyi İstismar. Yakın Tarihten bir kaç Madde, Strateji plânı, Metafizik Felsefeler, Bergsonizm, Diyalektik Felsefe, Hegel, Diyalektik Nedir? Diyalektik Nasıl Kullanılır? Diyalektik Ne Değildir? Diyalektik Materyalizm, Sosyal Sınıflar: Genel, Sosyal Sınıflar: Kadın, Sosyal Sınıflar: Köylü, Türkiye Köyü ve Sosyalizm, Dünümüz ve Bugünümüz, Tarih ve Sosyalizm, Allah'ın doğuşu ve Mekke, «Cennet» Sözcüğü Nereden Gelir? Allah Önce Kadındı, Tartışılacak Tarih Tezi, Toynbi, Japonya, Teori ve Sosyalizm, Osmanlı Tarihi İncelemeleri, Vatan Partisi Belgeleri: Bildiriler, 1957 Seçim Kampanyaları, Vatan Partisi Davası, Türkiye'nin Meseleleri, İşçi-Köylü Halkçılık Kurultayı ve bunların yanısıra Tasnif edilmemiş, Tarih Etüdleri, Tasnif edilmemiş diğer teori çalışmaları, Bitmemiş yazılar, günlük anılar, kısacası Türkiye İşçi Sınıfına bırakılan onbinlerce sayfalık bir teorik miras.

Elbette Dr. Hikmet Kıvılcımlı, sadece bir yazar ya da bilgin değildi. O işçi sınıfı siyasi hareketinde, 50 yıllık dövüşün her basamağında görev almış, savaş vermiş bir işçi sınıfı örgütü militanı idi. Bu yüzden hayatının 22 yılını yarı-derebey Türkiye'nin zindanlarında geçirmiş, defalarca en ağır polis işkencelerine uğratılmış, ama her defasında bu sınavlardan yüzünün akıyla çıkmıştır. Ölümünden az önce bu konudaki değer ölçüsünü şöyle açıkladı.

«Gözümü politik savaşa açtığım gündenberi en büyük değer: Bir militanın işçi sınıfı uğruna savaşırken düştüğü polisten her işkenceye rağmen «temiz» çıkması, «sağlam» çıkması idi.

«Örneğin burjuva demokrasi yerini yapmış Fransa için belki bu meziyet o denli önem taşımaz. Neden taşımasın ya, öyle diyelim. Türkiye'de komünizm yasak ve Poliste Komünist, «Allah yaratığı» sayılmaz. Bu şartlara göre militan, gerekirse canını dişine takar, bir yoldaşını ve örgütünü ele vermez. (...) 50 yıllık pratikte: hiç bir polis işkencesi ağzımdan ne bir örgütü, ne bir kişiyi suçlayacak tek söz alamadı. Bunda, bütün dostlarım kadar, düşmanlarım da oybirliği edememezlik göstermediler.»

Dr. Hikmet Kıvılcımlı «Düşünce ve Davranış birbirinden ayrılmaz» prensibini hayatının her alanında, az rastlanır bir dikkat, kararlılık ve inatla uygulamış, gerçek sosyalist insan olarak yaşamış, dövüşmüş ve işçi sınıfı devrimcilerine düşünce ve davranış örneği olmuştur.

Sosyalist

Devrimci Gençler İnciraltı Yurtlarının Kapatılmak İstenmesini Protesto Etti

Zamlarla, devalüasyonlarla, yani işsizlik pahalılık illeti ile hergün halkı biraz daha inim inim inleten üç başlı MC iktidarı, halkın tepkisini engelliyebilmek için Faşist baskılara başvurmakta ve «Asayiş» çığlıklarıyla çeşitli kanun tasarıları hazırlayarak bu davranışlarını meşrulaştırmaya çalışmaktadır. Gençliğin Devrimci direncini kırmak, karşı-devrimci cephenin açık ve seçik hali olan MC'nin belli başlı amaçlarından biridir. Bu nedenle devrimci gençler sokak ortasında kurşunlanmakta, polis ve jandarma karakollarında işkence görmekte ve her türlü pravakasyonla dolu tuzaklara itilmektedir.

MC'nin taktiklerinden biride devrimci demokrat öğrencilerin, hakim oldukları yurtlardan çeşitli sudan bahanelerle çıkartarak bu yurtları faşist militanların karargâhı haline getirmektir. Yeni öğrenim dönemi ile birlikte, yurtların faşistleştirilmesi amacına yönelik bu uygulamalar yoğunluk kazanmış; Site Yurdunun polis zoruyle boşaltılması örneğindeki gibi iki ay önce de İzmir'de İnciraltı öğrenci yurtları kapatılmıştı.

İnciraltı yurtlarını ele geçirmek için Faşistler senelerdir bir sürü baskınlar düzenlemişler, öğrencileri kurşunlamışlardır. Ama bir türlü Devrimci hareketi sindirememişlerdir. Bu yüzden «Anarşinin» iki ayda kökünü kazıyacağını söyliyen Korkut Özal'ın özel çabaları bu olsa gerek. İnciraltı yurtları iki ay önce tamirat gerekçesi ile kapatılmıştır. Faşitlerin işgalindeki yurtlara dokunulmazken, heran devrimcilerin yurtlarına rastgelen «tamirat» yutturmacaları Korkut Özal'ın «tarafsız»lığını yeterince ispatlamaktadır. (Korkut Özal'a «güven» beyan eden CHP kurmayları bu uygulamalar karşısında ne düşünüyorlar acaba!)

İnciraltı yurtları öğrencileri diğer yurt binaları tamir edilirken birisinde kalmaya teklif etmişler ve fakat idarece bu en tabii istekleri de reddedilmiş ve yurtlar tamamen boşaltılmıştır. Bunun üzerine öğrenciler yurtların yanlarındaki boş arsalara çadırlar kurarak yağmur, ça-

(Devamı 5. Sayfada)

FAŞİST BASKILAR DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİ YILDIRAMAZ!

Bursa'da TÖB-DER, TÜM-DER, B.Y.Ö.K.D. İşçi Kültür Derneği, PİM, TÜM-AS, TMMOB, B.D.Ö.D, SGB Tem ortak bir basın bildirisi yayınlayarak Demokratik örgütlere yapılan baskıları kınamışlardır. Yayınlanan bildiriyi aynen veriyoruz.

İçine düştükleri ekonomik krizin yükünü devalüasyon ve zamlarla halkımızın sırtına yükleyen ve böylelikle elimizdeki bir parça ekmeğin bir lokmasını da alan hakim sınıflar ve onların siyasi yansıması olan MC, bu pahalılık, yoksulluk ve işsizliğin yaratacağı toplumsal muhalefeti bastırabilmek için ellerinden geleni yapmaktalar. Bir taraftan halkımızın örgütlü kesimi üzerinde Faşist baskı ve terörlerini artırırken diğer taraftan da demogojik laflarla uyutma yöntemi izlemekteler.

Daha dün «Ekonomik tedbirler» adı altında halkımızı açlığa mahkum edenler, bu günlerde de «Siyasi tedbirler, Anarşiyi önleme» demagojisi altında devrimciler, demokratlar, yurtseverler, ilericiler üzerindeki baskı terörlerine zemin hazırlamaya çalışmaktadırlar. Ve hemen arkasından Halkımızın öğretmen, öğrenci, memur ve işçilerin örgütlü oldukları kitle örgütlerine saldırmakta, sudan gerekçelerle kapatmaya çalışmaktadırlar.

Daha dün TÖB-DER Genel Merkezini Ankara valisinin «ŞİFAİ» kararı ile gece saat 22 00 de arayanlar, İlimizde de hergün bir demokratik kitle örgütünü arayıp sudan gerekçelerle kapatmaktadırlar. Geçtiğimiz Eylül ayının 23'ünde aranma emrini göstermeksizin KORSANCA basılan BYÖKD (Bursa Yüksek Öğrenim Kültür Derneği) ni aramışlar «Ne yazık ki» suç olabilecek hiçbir şey bulamamışlardır. Ancak Bursa Valiliğinin 3/10/1977 tarihli kararı ile Bursa Yüksek Öğrenim Gençliğinin tek kitle örgütü olan BYÖKD'ü kapatmışlardır. Böylelikle yüksek öğrenim gençliğini eli kolu bağlı bırakabileceklerini sanmaktadırlar. Ancak yanılıyorlar.

2/10/1977 tarihinde Orta Öğrenim Gençliğinin örgütü olan BDOD (Bursa Devrimci Orta Öğrenim Derneği) basarak, içerde bulunan üye ve misafirlerden oluşan 9 kişiyi antidemokratik olarak göz altına almışlardır. 3 Gün Emniyet I Şubede tutuklu kalarak işkence gören gençleri tehdit ederek Adli Tıbba sevkini dahi engellemişlerdir.

Ekonomik krizin derinleştiği ve toplumsal muhalefetin alabildiği yükseldiği bir ortamda biz demokratik kitle örgütleri olarak Demokrasi mücadelesinde üzerimize düşen görevleri yerine getireceğimizi ve varolabilme şartımız olan örgütlerimizi gözümüz gibi koruyacağımızı, bu türden faşist baskıların bizi yıldıramıyacağını bildirir Demokrat kamuoyu önünde derneklere ve kişilere yapılan saldırıları şiddetle protesto ederiz. Böyle baskılar karşısında tüm Halkımızla karşı koyacağımızı duyurur. İlgilileri uyarırız.

Parababaları, Hacıların Kolera Getirmelerinden Değil, Döviz Götürmelerinden Korkuyorlar!

Hac mevsimi, bu sene her zamankinden daha çok dikkatleri üzerine çekti. Her sene binlerce vatandaşımız hacca gidip gelirdi. Ancak, bu kadar üzerinde durulmazdı. Neydi, bu sene haccı bu kadar dillere dolayan?

Halk düşmanları cephesi MC'nin MSP hariç diğer ortakları AP ve MHP, Yüksek Sağlık Şurası ve bazı örgütler, Hac yollarının geçtiği Irak, Suriye, Suudî Arabistan gibi Orta Doğu ülkelerinde kolera olmasını gerekçe göstererek, bu sene Hacca gidişin yasaklanmasını istiyorlar.

MSP ise, oylarını aldığı ve desteğini gördüğü, din sömürücülüğü yaparak oy davarı haline getirdiği, vatandaşlarımızın tepkisini çekmemek, onlara şirin görünmek için, Hacca gidişin yasaklanmasına karşı çıkmaktadır. Karşı çıkış gerekçesi olarak ta, bizzat liderleri Erbakan şunları söylemektedir: **«Hac yollarında koleranın olduğu yalandır, uydurmadır. Müslümanların Hacca gitmesini engellemek için, her sene Hac mevsiminde ortaya atılan asılsız kolera söylentilerinden biridir.»** MSP lideri böylece, bırakalım Türkiye'nin sağlık örgütlerini, Dünya Sağlık Şurasınca ve bizzat Orta Doğu ülkelerince koleranın varlığı belgelenmesine rağmen, göz göre göre halkımıza yalan söylemektedir. Sadece yalan söylemekle kalınsa iyidir. Bu, onların huyudur denilebilir. Ancak, halk düşmanları cephesi MC nin MSP'si, partizan çıkarları uğruna binlerce vatandaşımızı ölüme itebilmektedir. Yarın seçim kürsülerinde propaganda malzemesi olarak kullanacağı, bu karşı çıkışı uğruna, vatandaşlarımızın sağlığı ile, hayatı ile oynamaktadır.

Tabib Odaları gibi, ilerici örgütlerin, Hacca gidişe, halkımızın sağlığını düşünerek karşı çıkmaları doğaldır. Ancak, halk düşmanları cephesi MC'nin AP ve MHP'sinin ve tek tek bazı parababalarının, ülkemize kolera geleceğini gerekçe göstererek, Hacca gidişe karşı çıkmaları doğal mıdır? MC hainlerinin birden bire böyle halkın sağlığını düşünmeleri, kolera düşmanı kesilmeleri neyin nesidir? Ülkemizde kolera yayılırken, yüze yakın vatandaşımız ölüp, yüzlercesi de hastane kapılarında sürünürken, «kolera yoktur» diye yalan söyleyenler şimdi nasıl oluyor da, hacıların getireceği kolera karşısında halkın sağlığını düşünebiliyorlar? Daha dün 1 Mayıs'ta, Ümraniye gece kondu mahallesinde ve her gün, adım başı yurdun dört bir yanında vatandaşlarımızı katleden MC hainleri nasıl oluyor da halkın sağlığını, canını düşünüyorlar?

Şurası artık apaçıktır ki, onlar halkın sağlığını filan düşünmezler. Onlar, sözcülüğünü yaptıkları parababalarının çıkarlarını düşünürler. Halk düşmanları cephesi MC, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik krizde, gırtlağına kadar borçlu olduğundan ve kapı kapı dolar - mark dilendiğinden ne yapacağını şaşırmış, şimdi de Hacca gidecek binlerce vatandaşımızın cebindeki paraya göz dikmiştir. Yerli parababalarımız, Hacıların yurt dışına götürecekleri dövize muhtaç duruma düşmüşlerdir. İşte, bu yüzden vatan hainleri, koleranın yurda girmesinden değil, milyonlarca liralık hac dövizinin yurt dışına çıkmasından korkmaktadırlar.

Yerli parababalarımızın en akıllı ve yetkili sözcülerinden Ertuğrul Soysal, Hacca gidişin yasaklanması konusunda şunları söylemektedir: **«...Bir doların peşinde koşan bir sanayici Türkiye'nin bu durumuna ne desin? Türkiye'nin artık milyonlarca dolar harcıyacak durumu yoktur. Bu tür seyahatlere artık paydos. Bir de kolera cabası.»** İşte parababaları düşüncelerini AP, MHP gibi gizlemeye bile gerek duymadan bu şekilde açıkca söylemektedir. Ve açıkca bizim için döviz önemlidir, kolera yani, halkın sağlığı ikinci, üçüncü sırada kalır diyor.

Peki, yerli ve yabancı parababaları iktidarı MC, neden dilinin altındaki baklayı çıkarmıyor da yalana baş vuruyor? Çünkü, şimdiye kadar müslümandan çok, müslüman görünüp, tek Allahlarının lira - dolar - mark olduğunu gizlediklerinden halkımızı oy davarı haline getirip, sömürebilmeleri, vatanımızı emperyalistlere peşkeş çekebilmeleri kolaylaşmıştır. İşte bu yüzden ipliklerinin pazara çıkmasından korktukları için, isteklerini açıkça söyliyememektedirler ve bugün koleraya bir kurtarıcı simit gibi sarılıp sahtekârlık yapmaktalar.

Yerli parababalarımız, döviz almakta yabancı parababalarından pek yüz bulamayınca, hacıların dövizlerine umut bağlamıştır. Ancak, bunlar ölüm döşeğindeki hastaya aspirin tedavisi yapmaya benzer. Ekonomik ve politik kriz içinde can çekişen ülkemiz, bu tür geçici, sunî teneffüslerle uzun süre yaşayamaz. Yerli ve yabancı parababalarının sömürüsüne son verilmedikçe, lüks masraflar durdurulmadıkça, kırtasiyeci, askercil pahalı devletin yerini, ucuz devlet almadıkça ülkemiz yokluktan kurtulamaz.

Vatan Partisi'ne Baskılar

Vatan Partisi İstanbul İl Başkanı Mehmet Can, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın anma töreniyle ilgili davetiyeleri, demokratik kuruluşlara ve konsolosluklara dağıtmak için gittiği Zincirlikuyu'da, polisin silahlı baskısı altında sokak ortasında aranmış, daha sonra Gayrettepe I. Şubeye götürülmüştür.

O cıvarda çıkan bir çatışma bahane edilerek götürüldüğü polis merkezinde, Mehmet Can dövülmüş ve adice hakaretlere uğramıştır. Hakaretler sadece Başkan'a yönelik kalmamış, Vatan Partisi hakkında emniyet görevlileri küfürler, tehditler yağdırmışlar partinin işleyişi ve üyeleri hakkında Mehmet Can'dan zorla bilgi almaya çalışmışlardır.

Çantasında taşıdığı birkaç broşür ve kitap bahane edilerek, 2. gün savcılığa götürülen İl Başkanı en ufak suç delili bulunamadığından serbest bırakılmak zorunda kalınmıştır.

MC'nin sosyalistlere ve demokratlara giderek artan bir biçimde yönelttiği bu faşist terör ve saldırılar ne Vatan Partisi militanlarını, ne diğer sosyalistleri ve demokratları yıldıramayacaktır. Aksine onların savaş güçlerini bileyecek, finans kapital diktasını yerle bir etmek için mücadele azmi verecektir.

Vatan Partisi Ankara İli II. Olağan Kongresi Yapıldı

9 Ekim 1977 günü Vatan Partisi Ankara İli II. Olağan Kongresi yapıldı. Kongreye Türkiye İşçi Partisi Ankara İl Örgütünden, Devrimci Derleniş gazetesinden ve Vatan Partisi'nin diğer teşkilatlarından birer konuşmacı katıldılar.

Vatan Partisi Ankara İl Başkanı Turgay Gülbağ'ın yaptığı açış konuşmasında Partinin durumu ve memleket meseleleri ele alınmıştır. T. Gülbağ, yaptığı konuşmada şunları söylemiştir:

«Şu anda Partimizin Ankara İli 2. Olağan Kongresini yapıyoruz. 1. Kongreden bu yana bir yıla yakın zaman geçti. Bir yıl, eski bir biçimden yeni bir biçime, grup - yuvar ilişkilerinden modern örgüte geçişin sancılarını çektik. Şimdi, savaşı yeni bir biçimin kazandığını, eski biçimin yenik düştüğünü ilan edebiliriz. Parti organlarında prensipcil dövüşün, hissiyata ve şahsiyata kaçmaz, kritik ve otokritiğin yolu açılmıştır. Elbet eskinin kalıntıları tamamen yok edilememiştir. Bir bakıma yok edilemez de. Kalıntılardan eskinin ayaklanmasına karşı savaşılacaktır ve artık elimizde modern örgüt silahı vardır.»

Daha sonra, yakın zamandaki Türkiye'deki politik durum üzerinde durmuş ve CHP'nin hükümet kuracağı yolundaki tahlillerin yanıldığını ve MC'nin bir daha hükümet kuramıyacağı kanaatinin yıkıldığını söyleyen İl Başkanı bugün için şunları söylemiştir:

«Sonra MC kuruldu, umutlar sarsıldı. Ama anlayış değişmedi. Yine kesin yargılar veriliyor. MC düşmez deniyor.»

«...Günlük politikada yanılmanın, Finans-Kapital şartlanmalarına karşı uyanık olamayışın temelinde Türkiye insanını ve toprağını tanımamak, memleketimizin kendine has meselelerini duruca bilince çıkaramamak yatıyor.» diyen İl Başkanı, Türkiye'nin gençlik orijinalliğine değinerek, gençliğin fedakarca dövüşüne «goşist» veya «anarşist» diye damgalamanın yanlışlığını belirterek; «o halde, böylesi devrimci bir aydın yığınımızı proletaryanın yanına çekmek, proletarya savaşına kazanmak boynumuza borç olmalıdır. Yoksa, en meşru nefis müdafaası yapan gençliğimiz, kaderine terkedildiğinde Finans-Kapital provokasyonlarına yem olacaktır.» demiştir.

İl Başkanı konuşmasına devamla, DİSK'teki son duruma değinerek, Finans-Kapitalin DİSK'i bölme taktiğine dikkat çekmiş ve Türkiye'de sendikalar faciasının sebebleri üzerinde durmuştur.

Türkiye sosyalist ortamının dağınıklığına değinen T. Gülbağ, bu konuda şunları demiştir: «Artık, vatandaşın saniye geçirilmesine bile tahammül kalmadı. Bir an evvel emperyalizme ve gericiliğe karşı Halk Cephesini örgütlemek için sosyalist güçler davranışa geçmelidir. Proletarya Particiliği iddiasının gerektirdiği de budur bugün. Yoksa «proletarya partisi ben olduğuma göre Cephenin öncüsüde benim» sahteciliği halk güçlerini zaafa uğratmaktan başka bir işe yaramıyor. Cephe programını hayata geçirme, kendi görüşlerini hakim kılma kavgası herkesin en doğal hakkıdır. Her siyasi eğilim kavga içinde denenecektir ve pek tabiiki hayat teorice ve pratikçe öncü olması gereken kitlelere benimsetecektir. Yeter ki, bu hakkı kazanmak için sabırlıca dövüşülsün. ... Halkımız sosyalistleri bu hayati görevin başında görmek istiyor.» diyerek sözlerini bitirmiştir.

Kongrede, divan seçildikten sonra, konukların konuşması bölümünde Vatan Partisi Genel Başkanı Mehmet Özler, Dünyanın ve Türkiye'nin durum değerlendirmesini yaparak özetle şunları söylemiştir:

Dünya; Vietnam yenilgisi ve Carter'ın başkan olması ile üçlü emperyalist liderliğin (ABD, Almanya, Japonya) sosyalizme saldırıya hazırlandığını, bunun için sosyalist sistemi parçalamak ve kurtuluş savaşlarını engellemek taktiğini güttüktüklerini belirtmiştir. Türkiye'nin halen İMF'nin ameliyat masasında olduğunu, ekonomik tedbirler adıyla her şeye zam ve yapılan devalüasyonlarla önleyeceklerini sandıklarını, beri yandan sosyal tedbirler adı altında asayiş kanunları çıkartıp, demokrasi mücadelesinin önüne

(Devamı 5. Sayfada)

Seyran Emekçi Kadınları İKD Kongresine Alınmak İstenmedi

İKD Çankaya Şubesinin 24.9.1977 günü I. Olağan Kongresi yapıldı. Kongre İKD'nin bünyesinde varolan olumsuzlukların —ki bunlar emekçi kadın örgütü haline gelmesini engelleyen olumsuzluklardır— bir kez daha açığa çıktığı bir ortam olmuştur. Bu olumsuzlukları bilince çıkartmak için kongreye hangi ortamda gidildiğini ve kongre sırasındaki gelişmeleri ele almak gerekir.

Kongreye; ayrı kadın örgütlenmesinin henüz yeterli olgunluğa erişmediği bir ortamda gidilmiştir.

Günümüzde kapitalist sistem bir yandan kadını üretime çekerken diğer yandan; kadın üzerinde erkeğe nazaran daha yoğun bir maddî manevî sömürü uygulamaktadır.

Kadın üzerinde ayrıca ev işleri, çeşitli angâryalarla kadın üzerindeki sömürüyü daha da katmerleştirmiştir.

Bunun sonucu kadının harekete katılımı daha geri düzeydedir. İşte bu anlamda işçi ve emekçi kadınların mücadelesinde; işçi sınıfı mücadelesiyle bütünleştirmek açısından 1975 yılında İKD'nin kuruluşu olumlu bir adımdı. Ancak bugün İKD'nin işçi ve emekçi kadınları temsil ettiği söylenemez.

Bu anlamda kongrenin «işçi ve emekçi kadınları işçi sınıfı mücadelesiyle bütünleştirmek» doğrultusunda önemli kararlar alacağı bir ortam olması gerekirken; bu çabayı gösterenlere —Birlik için Mücadele, Mücadele için Birlik Grubu— kongre öncesi dernek faaliyetlerinde olduğu gibi kongrede de «siyaset yasağı» konarak dışlanmak istenmiştir.

Bununla da yetinilmemiş, kongre öncesi mahallî çalışmalara aktif

(Devamı 5. Sayfada)

GENÇLİK: 13

Gençlik Örgütleri Ve Örgütlenme Önerileri: 4

Bir örnekle görelim:

İlerici Yurtsever Gençlik Dergisinin 5 Ocak 1976 tarihli 4. sayısının manşeti: **«Bütün siyasal tutuklular serbest bırakılmalıdır! (Hapisanelerde devrimcilere karşı yöneltilen insanlık dışı işlemlere ve provakasyonlara derhal son verilmelidir)».**

İşte genel olarak doğru ama hiçbir geçerliliği olmayan bir talep. Manşetin atılmasına sebep te Yusuf Küpeli'nin durumunun ağırlaşmasıdır. Halkımız «az tamah çok ziyan getirir» der. Yukarıdaki parola da oldukça tamahkârdır. Bütün siyasal tutukluların serbest bırakılması bir kanun gerektirir. Kanun ise meclisten çıkar. Mecliste ise ne gündemde böyle bir kanun teklifi vardır ne de çoğunluk. Ne de kamuoyunda böyle bir tartışma. Çünki iki yıl önce af çıkmıştır, içerde az sayıda siyasi mahkum kalmıştır. Birikim başlamıştır ama henüz yetersizdir. Nereden bakarsanız bakın **«Bütün siyasal tutuklular serbest bırakılmalıdır»** parolası, parolanın atıldığı şartlarda hiç bir gerçekleşme imkanına sahip değildir. Olmayacak davaya amin demek gibidir.

Halbuki ortada, gerçekleşmesi mümkün, somut, komuoyunun ilgisini çekmiş bir hedef vardır. Y. Küpeli'nin sağlığı için tahliyesinin sağlanması. Hatta bu tahliye için daha somut ne gibi Parolalar atmak gerekir. O da düşünülmeli. Örneğin: Y. Küpeli'nin askeri olmayan doktorlarca muayenesi gibi.

İşte bu küçük bir muharebedir. Böyle bir muharebeden başarıyla çıkmak mümkündür. Böylece güçler dağıtılmadan (yani bütün siyasal tutukluların serbest bırakılmasına yöneltilmeden) bir yere yığılarak, (yani Y. Küpeli'nin durumuna) küçük te olsa bir muharebe kazanmak mümkündü.

Öte yandan yalnızca bir gazetenin bir veya iki sayısında ele almakta yetmez. Bu hedef özel ittifaklar, örgütlerde (imza kampanyaları, dayanışma komiteleri vs.) gerektirir. Bu da yetmez. inatla işin peşini kovalamak olumlu veya olumsuz bir sonuç almakta gerekir.

İşte en büyük eksiklik bunlar. Belki bunlar yapılsaydı Y. Küpeli daha iyi şartlara kavuşabilirdi. Ama bugün ne siyasal tutuklular serbest, ne de Y. Küpeli daha iyi şartlarda. Bu somut durum İGD'lilerin havalarda uçtuğunu yeterince göstermektedir.

İGD'lilerin her konudaki durumları aşağı yukarı ele aldığımız iki örnekteki gibidir. Bunu bir de örgütlenmeye, gençliğin birliğine ilişkin önerilerinde görelim.

İlk sayının manşeti: **«Genç arkadaşlar! Bağımsızlık, Demokrasi ve özgürlük mücadelesinde saflarımızı sıklaştıralım».** Başyazı: **«İlerici Gençliğin Birliğini sağlamalıyız.»**

Görüldüğü gibi bir örgütlenme parolası söz konusu: **«İlerici Gençliğin Birliği».** Bu parolayı gerçekleştirecek hangi örgüt biçimleri öneriyorlar? Bu sorunun cevabı da orta sayfalarda yer alıyor: **«Federasyonlaşma». «Federasyonlaşma»** deyimi çok genel. Hangi tür derneklerin federasyonlaşması? Yazı çelişkilerle dolu ve açıklıktan yoksun.

Çünkü herşeyden önce doğru bir değerlendirmeden yola çıkmıyor. Zaten İGD kurulduktan sonra yapılanlar, ilk sayıda önerilenlere hiç benzemiyor. Öte yandan İGD'liler, İGD'nin İlerici Yurtsever Gençliğin kitlevi örgütü olduğunu öne sürerek bugün de gerçek durumun doğru bir değerlendirmesinden yola çıkmıyor. İGD'nin ilerici-gençliğin yalnız bir çizgisini benimseyenlerin örgütü olduğu gerçeğini es geçiyor. Örgüt parolaları da gençliğin birliğini sağlamaktan uzak düşüyor. Bu durumda gençliğin birliğini sağlama parolası, önerilen ve yapılan örgüt çalışmalarıyla içi boş bir söz haline geliyor.

Bu arkadaşların örgütlenme öneri ve eylemlerinin yanlış temeli GSB'lilerin örgütlenme önerilerini ele alırken dolayısıyle eleştirilmiş olacaktır.

Bugün İGD'li ve DGDF'li arkadaşlar gençliğin gerçek kitle örgütünün kendileri olduğunu iddia ediyorlar ve birbirleriyle ittifakı reddediyorlar.

Her iki örgütte CHP'li gençleri bile örgütlerine davet etmekte ama birbirlerinin çizgilerini reddetmektedirler. DGDF'liler İGD lilere «revizyonist», İGD'liler DGDF'lilere «goşist» gibi aldandırmalarda bulunmaktadırlar.

Gerçekte her iki çizgi de birbirine, CHP'lilere olduklarından çok daha yakındırlar.

İGD'lilerin mantığıyla düşünülürse, yani, DGDF'nin «goşist» lerin örgütü olduğu kabul edilirse: bu bile bir ittifakı engellemez. Çünkü «Goşist»ler politik yelpazenin ilerici kanadında yer alırlar ve CHP'lilere göre daha tutarlı demokratlardır. Bizim «goşist»ler Rusya'nın Narodniklerine benzer. Bakın Lenin Narodnikler hakkında ne yazıyor?

«Örneğin, Markçıların ve Narodniklerinki dahil "ortak eylem için güçleri birleştirmek" kesinlikle gereklidir. Bu belirli bir parti tutumunu engellemez, tersine gerektirir. Eylemi birleştirmek ancak, o özgül eylemin gerekip gerekmediği üzerinde gerçek bir inanç birliği varsa mümkündür. Bu gün gibi açık. Rus demokrasisi demokrat eylem içinde demokrat olmayanlarla, liberallerle "güçlerini birleştirmeye çalıştığı için zarar etmiştir.»

Bizim CHP de Rusya'nın Demokrat olmayan liberallerine benzetilebilir. Bu durumda İ.G.D. li arkadaşların, gençlik eylemi içinde «demokrat olmayan liberallerle» (yani CHP lilerle) ittifakı, demokratlarla (DGDF lilerle) ittifaka tercih edilmesi demokrasi kavgasına zarar verecektir. Demek istemiyoruz ki, CHP'lilerle ittifak yapılmasın. Faşist saldırılar sürerken bu ittifak çok gereklidir ama en azından «goşist» denen DGDF'lilerle bir ittifakı da kabul etmeleri şart.

Gelelim DGDF'in İGD'ye «Revizyonist» diyerek ittifakı reddetmesine. Bir an için İGD'lilerin «Revizyonist» olduklarını düşünelim.

CHP'ye revizyonist denmez çünkü onun marksizimle uzak yakın ilişkisi yoktur. Revizyonist olmak için önce marksizm plat-

(Devamı 5. Sayfada)

Sosyalist
DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ
Haftalık Siyasî Gazete (Şimdilik 15 Günde Bir Çıkar)
Sahibi: Yaşar Yuva / Sorumlu Müdür: Emin Zülfikâr / Adres: Nuruosmaniye Cad. Garant İş Hanı No: 36 - 2/7 / Dizgi - Baskı: Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel: 27 45 71 / Son Baskı Tarihi: 19 Ekim 1977 / Abone Şartları : 6 Aylık 36 TL., Yıllık 72 TL.